

BŪVNIECĪBAS VALSTS KONTROLES BIROJS

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS PAR 2021. GADU

RĪGA 2022.

Dārgo lasītāj!

Prieks redzēt, ka atvēri šo gada pārskatu, lai uzzinātu par Būvniecības valsts kontroles biroja paveikto 2021.gadā. Ar augstu atbildību paveikts darbs, procesu pilnveide un digitalizācija līdz šim un joprojām skaidri iezīmējas visās iestādes īstenotajās uzraudzības jomās – gan būvniecībā, gan enerģētikā.

Pārskata periodā viena no Biroja prioritātēm bijusi enerģētikas politikas administrēšanas funkcijas īstenošana un procesu digitalizācija. Sadarbojoties ar nozari, mums ir izdevies sasniegt izvirzītos mērķus. Lepojamies, ka esam veiksmīgi radījuši sistēmu, kas sniedz aizsargātā lietotāja

tirdzniecības pakalpojumu, vienlaikus mainot valsts pārvaldes pieeju pakalpojumu sniegšanā un, izmantojot valsts rīcībā esošos datus, veikuši atbalsta saņemšanas procesu automatizāciju. Ar īpašu vērību veikta komersantu, kas saņem valsts atbalstu elektroenerģijas obligātā iepirkuma veidā, uzraudzība. Nodrošināta energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzturēšana un, lai mazinātu administratīvo slogu, īstenoti būtiski procesu pilnveides darbi, liekot pamatus jaunai Energoresursu informācijas sistēmai. Valsts naftas produktu drošības rezervju administrēšanā īsā laika periodā esam palielinājuši apjomus stratēģiski nozīmīgu rezervju uzglabāšanai tieši Latvijas teritorijā. 2022.gadā 81% valsts naftas produktu drošības rezervju tiks uzglabātas Latvijas teritorijā, kas ir par 18% vairāk nekā iepriekš un pārsniedz 2023.gadam nosprausto mērķi.

Būvniecības jomā kā būtisks veikums jāmin Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana un uzraudzības sistēmas pilnveide. Lai nodrošinātu uz risku vadības principiem balstītu ēku ekspluatācijas kontroli, strādāts pie ēku ekspluatācijas lietu riska līmeņa noteikšanas algoritma. Uzsākts darbs pie būvju ekspluatācijas/ mājas lietu izveides, lai būvju īpašniekiem būtu pieejama nepieciešamā informācija par īpašumu. Vienlaicīgi dati un to izvērtēšana ļaus kontrolējošām institūcijām īstenot uz risku vadības principiem balstītu uzraudzību.

Īpaši lielu uzsvāru savā darbā esam likuši uz preventīvām darbībām – informēšanu un izglītošanu, nodrošinot apmācības, vadlīnijas un materiālus, kas kalpo par atbalstu gan komersantiem, gan citiem procesa dalībniekiem. Tāpat uzmanības fokusā ir sniegto pakalpojumu kvalitāte un monitorēšana, veicot regulāras klientu aptaujas.

2021.gadā Birojam uzticētas jaunas funkcijas, kas nozīmē jaunus izaicinājumus. Birojam jāīsteno – būvvaldes funkcijas attiecībā uz Iekšlietu ministrijas būvju būvniecību valsts robežas, patrulēšanas un robežzīmju uzraudzības joslā; A klases hidroelektrostaciju (HES) jeb Ķeguma, Pļaviņu un Rīgas HES hidrotehnisko būvju drošuma dokumentācijas uzraudzība; *De minimis* komercdarbības atbalsta piešķiršanu dabasgāzes (kā transporta degvielas) akcīzes nodokļa likmes samazinājuma piemērošana.

Sertificētā pārvaldības sistēma Birojā aptver būvniecības jomu un enerģētikas politikas administrēšanu (elektroenerģijas ražotāju uzraudzību, kas saņem atbalstu obligātā iepirkuma komponentes ietvaros). 2021.gadā paplašināta un sertificēta darbības sfēra “Enerģētikas politikas administrēšana” ar energoefektivitātes monitoringa sistēmas (procesu) uzturēšanu, valsts naftas produktu drošības rezervju uzturēšanu un kontroli, degvielas tirgus uzraudzību, ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves licenciātu uzraudzību.

Esam arī gandarīti, ka mūsu darba rezultāti tiek pozitīvi novērtēti no Valsts kontroles puses, Būvniecības valsts kontroles birojam piešķirot atzinības rakstu par mērķtiecīgu, atbildīgu un profesionālu sadarbību, kas ļāvis paaugstināt revīziju efektivitāti un ietekmi.

Mēs turpināsim veidot Biroju par pozitīvo pārmaiņu līderi enerģētikas un būvniecības pārraudzības jomā, nodrošinot nozares ilgtspējīgu attīstību, veicinot klientu iesaisti un sabiedrības uzticēšanos.

Ceļā uz virsotnēm un turpinām paļauties uz Jūsu katra atbalstu!

Ar cieņu
Svetlana Mjakuškina
Būvniecības valsts kontroles biroja direktore

SATURS

I. Vispārīgā daļa	6
1. Biroja darbības pilnvarojums	6
2. Birojā īstenotie darbības virzieni	6
II. Biroja darbības pārskats	7
1. Publisku ēku ekspluatācijas kontrole	7
2. Būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā	8
3. Būvvaldes funkcija	10
4. Būvspeciālistu kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē	12
5. Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana, pilnveide un attīstība	15
6. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība, tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu un elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība	23
6.1. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība	23
6.2. Elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība	25
6.3. Atbalsts energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem	26
7. Energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība	27
8. Transporta enerģijas nosacījumu kontrole, valsts naftas rezerves un ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves administrēšana	31
8.1. Valsts naftas produktu drošības rezerves	31
8.2. Degvielas kvalitātes monitorings	32
8.3. Ogļūdeņražu meklēšana un ogļūdeņražu izpēte un ieguve	33
8.4. De minimis komercdarbības atbalsta piešķiršana	34
9. Enerģētikas informācijas sistēmu uzturēšana, pilnveidošana un attīstība	34
III. Personāls un finanšu resursi	36
Biroja struktūra, cilvēkresursi un atbalsta funkcija	36
Biroja valsts budžeta programmu daļa	38
IV. Komunikācija ar sabiedrību	40

V. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	43
Pielikums	44

I. Vispārīgā daļa

1. Biroja darbības pilnvarojums

Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk – Birojs) ir ekonomikas ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Ekonomikas ministrs Biroja pārraudzību īsteno ar Ekonomikas ministrijas starpniecību.

Biroja funkcijas un uzdevumi ir noteikti Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumos Nr.576 "*Būvniecības valsts kontroles biroja nolikums*", kur Birojs nodrošina būvniecības valsts kontroli normatīvajos aktos noteiktajā apjomā, administrē enerģētikas politiku, kā arī īsteno citas Būvniecības likumā, Enerģētikas likumā, Energoefektivitātes likumā, Elektroenerģijas tirgus likumā, Biodegvielas likumā, likumā "Par atbilstības novērtēšanu" un likumā "Par zemes dzīlēm" Birojam noteiktās funkcijas un uzdevumus.

Biroja darbības mērķis ir atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei nodrošināt kvalitāti un drošību būvniecības jomā, kā arī nodrošināt enerģētikas politikas īstenošanu. Lai sasniegtu izvirzīto mērķi, Birojs savā Stratēģijā 2020.-2022.gadam ir izvirzījis galvenos Biroja darbības virzienus un noteicis galvenās Biroja prioritātes.

2. Birojā īstenotie darbības virzieni

Būvniecības joma

1. publisku ēku ekspluatācijas kontrole;
2. būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā;
3. būvvaldes funkcijas īstenošana;
4. būvspeciālistu kompetences novērtēšana un pastāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē;
5. Būvniecības informācijas sistēmas (turpmāk – BIS) pārziņa un turētāja funkcijas.

Enerģētikas joma

1. elektroenerģijas ražotāju, kas saņem valsts atbalstu obligātā iepirkuma komponentes ietvaros, uzraudzība;
2. tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu;
3. elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība;
4. energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība;
5. transporta enerģijas nosacījumu kontrole;
6. valsts naftas rezervju kontrole;
7. ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves licenču administrēšana;
8. enerģētikas informācijas sistēmu pārziņa un turētāja funkcijas.

II. Biroja darbības pārskats

1. Publisku ēku ekspluatācijas kontrole

Mērķis: *Apzināt publisku ēku tehnisko stāvokli, konstatēt neatbilstības, informējot par to būvju īpašniekus un sabiedrību kopumā, tādējādi veicinot drošu ēku ekspluatāciju.*

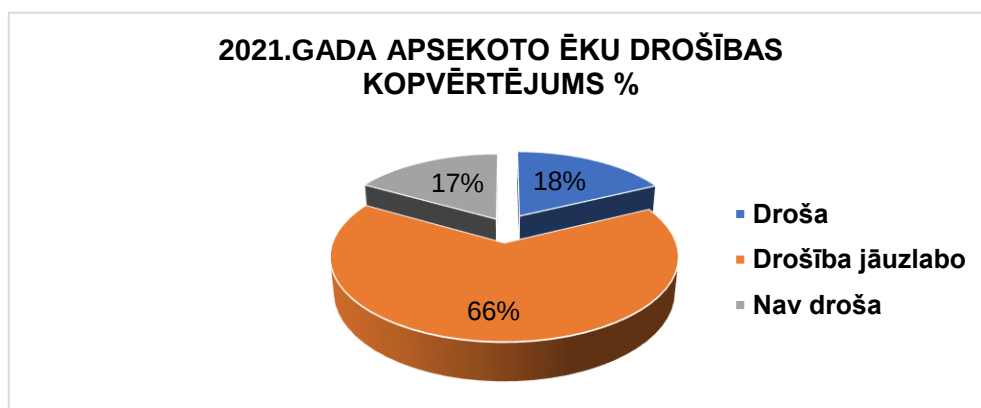
Esošās situācijas apraksts:

Birojs nodrošina ekspluatācijas uzraudzību:

- 1) trešās grupas publiskām ēkām (līdz 2021.gada 31.oktobrim par Birojam piekritīgu trešās grupas publisku bija uzskatāma tāda ēka, kurā ir paredzēts uzturēties vairāk kā 100 cilvēkiem, savukārt kopš 2021.gada 1.novembra, kad stājās spēkā grozījumi Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumos Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi", Biroja ekspluatācijas uzraudzībai ir piekritīga trešās grupas publiska ēka, kuras kopējā platība ir lielāka par 1000 m²);
- 2) būvēm, kuras nepieciešamas Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām un kuras atrodas Aizsardzības ministrijas valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā (2017.gada 1.oktobra grozījumi Būvniecības likumā);
- 3) būvēm, kas atrodas Latvijas Republikas iekšējos jūras ūdeņos, teritoriālajā jūrā un ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā (2021.gada 14. aprīļa grozījumi Būvniecības likumā).

2021.gada ietvaros Birojs publisko ēku ekspluatācijas uzraudzības kontroles īstenoja divos virzienos – veicot ēku fiziskās pārbaudes un veicot administratīvās pārbaudes.

2021.gadā publisko ēku ekspluatācijas uzraudzības ietvaros veiktas 313 fiziskās pārbaudes, no tām 155 bija pirmreizējās pārbaudes un 51 pirmreizējā ārpuskārtas pārbaude. Veikto pirmreizējo un pirmreizējo ārpuskārtas pārbažu rezultāti Birojam piekritīgās ēkās apkopoti grafikā, apsekošanas rezultātus atspoguļojot pēc apseko to ēku drošības kopvērtējuma.

Avots: Biroja dati

Avārijas vai pirmsavārijas stāvoklī bija 34 (17%) ēkas, un to ekspluatācija līdz bīstamības novēršanai nav pieļaujama. Šajos gadījumos Birojs ir pieņēmis lēmumu par ēkas ekspluatācijas aizliegumu. 28 (18%) ēkas bija teicamā vai labā stāvoklī, savukārt 144 (66%) ēku drošība bija jāuzlabo, turklāt šajās ēkās vismaz 74% gadījumu tika konstatēta arī patvaļīgā būvniecība.

Analizējot ēku ekspluatācijas kontroles laikā sagatavotos atzinumus, secināms, ka 52% gadījumu ēku īpašnieki joprojām nebija veikuši ēku periodisko tehnisko apsekošanu. Tāpat norādāms, ka arī 2021.gadā saglabājas tendence attiecībā uz riskiem lietošanas drošībā, proti, 67% gadījumu konstatēta lietošanas bīstamība ēkās.

Visbiežāk konstatētās problēmas: margu un to aizpildījuma neesamība, nemarķēta augstuma starpība, nemarķētas stiklotās virsmas, fasādes apdares elementu nokrišanas iespējamība publiskajā ārtelpā, nedroša elektroinstalācija. Pārskata periodā veiktas 1125 administratīvās pārbaudes, tai skaitā sagatavoti 184 lēmumi par bīstamības un patvaļīgās būvniecības novēršanu; veiktas 415 administratīvo aktu izpildes pēckontroles, kurās Birojs nosūtījis 172 brīdinājumus, 91 gadījumā pieņemti starplēmumi administratīvās lietas ietvaros – izvērtējot Birojā iesniegto informāciju, savukārt 152 administratīvajās lietās ēku īpašnieki izpildījuši lēmumā noteiktos pienākumus, tādējādi uzlabojot ēku drošumu vai novēršot patvaļīgās būvniecības radītās sekas; veikta 526 periodisko tehnisko apsekošanu izvērtēšana.

Lai Covid-19 infekcijas izplatības ietvaros gūtu priekšstatu par gaisa kvalitāti telpās, kurās ikdienā uzturas cilvēki, Birojs laika periodā no 8.februāra līdz 12.februārim un laika posmā no 30.marta līdz 9.aprīlim veica gaisa kvalitātes mērījumus sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitātes Higiēnas un arodslimību laboratorijas un SIA "Ko tu elpo" pārstāvjiem. Gaisa kvalitātes mērījumi tika veikti, kopumā apsekojot 748 tirdzniecības vietas ar dažādu platību no 25 m² līdz 144354 m². Tika apsekoti pārtikas veikali, higiēnas preču veikali, optikas preču veikali, aptiekas, degvielas uzpildes stacijas, tirdzniecības centri, ziedu veikali, ēdināšanas vietas (kafejnīcas un ātrās apkalpošanas restorāni), būvmateriālu veikali u.c. tirdzniecības vietas dažādās Latvijas pilsētās. Pārbaudes periodā veikto rezultātu dati tika apkopoti divos Biroja ziņojumos, kas pieejami Biroja tīmekļvietnē <https://www.bvkb.gov.lv/lv/gaisa-kvalitate-tirdzniecibas-vietas>.

Gaisa kvalitātes rādījumu novērtēšana tika veikta atbilstoši standarta LVS EN ISO 16000-26:2012 "Telpu gaiss. 26.daļa: Oglekļa dioksīda (CO₂) paraugu ņemšanas stratēģija" E pielikumā ietvertajām prasībām.

2. Būvdarbu kontrole un būvju pieņemšana ekspluatācijā

Mērķis: *Īstenot sistemātisku uz procesu un risku analīzes balstītu būvdarbu kontroli.*

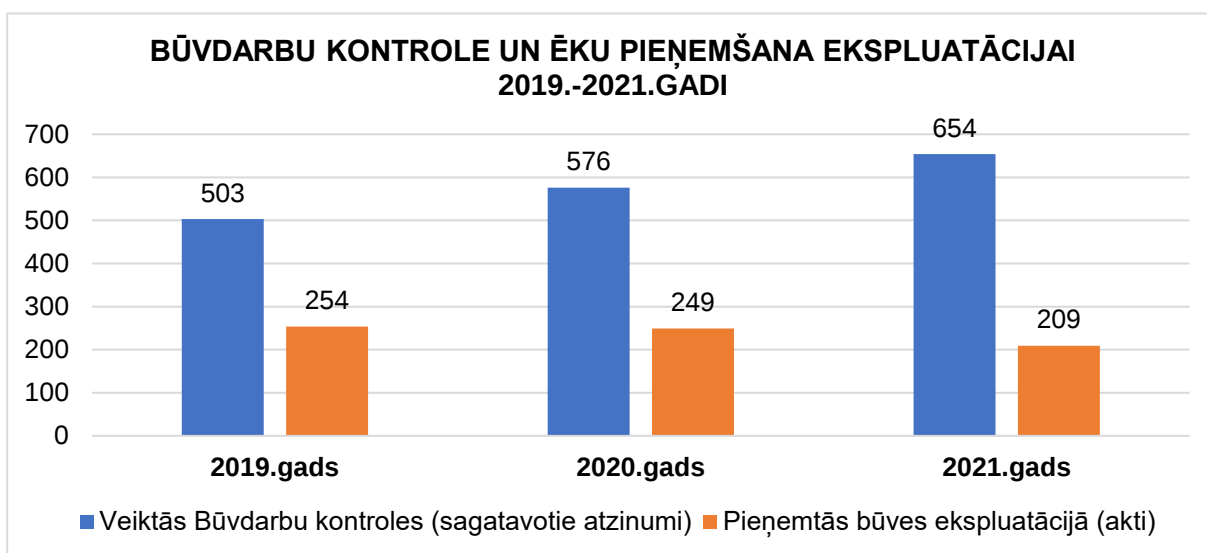
Esošās situācijas apraksts:

2021.gadā trīs reizes veikti grozījumi Būvniecības likumā, izmaiņas veiktas attiecībā uz būvdarbu kontroles piekritību Birojam un būvju iedalījumu grupās, kas gada griezumā ietekmēja Biroja kontrolē esošo būvniecības objektu skaitu.

Atbilstoši spēkā esošajai Būvniecības likuma 6.¹ pantā noteiktajai kompetencei Birojs nodrošināja šādu būvju būvdarbu valsts kontroli un pieņemšanu ekspluatācijā:

a) trešās grupas publiskas ēkas (turpmāk — publiska ēka), ja būvdarbu veikšanai nepieciešama būvatļauja,

b) būves, kuru paredzētajai būvniecībai atbilstoši likuma "[Par ietekmes uz vidi novērtējumu](#)" [4.panta](#) pirmās daļas [1.punktam](#) piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

Avots: Biroja dati

Birojs nodrošināja būvdarbu kontroli 475 objektos. 2021.gadā bija novērojams būvniecības objektu skaita samazinājums. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (Birojs 2020.gadā nodrošināja būvdarbu kontroli 512 objektos) samazinājums ir 7,2%.

Būvdarbu kontroles ietvaros Birojs sagatavojis 654 atzinumus par būvniecības objektu pārbaudi, 30% gadījumos būvobjektu pārbaudē konstatētas neatbilstības. Kopumā ir novērojama pozitīva tendence attiecībā uz būvniecības procesa kvalitāti. Būvobjektu sistemātiskas pārbaudes, pielietojot vienotus principus būvobjektu kontrolē, ļauj savlaicīgi konstatēt iespējamus riskus, kā arī sekmē būvniecības dalībnieku izpratni par būvniecības procesa norisi. Tomēr joprojām vienas no biežāk fiksētajām neatbilstībām bija saistītas ar būvprojekta izmaiņām, kuras ietekmē būves nesošo konstrukciju mehānisko stiprību un stabilitāti. 2021.gada būvniecības objektu pārbaudēm bija pieauguma tendence, un pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (Birojs 2020.gadā sagatavoja 576 atzinumus par būvniecības objektu pārbaudi) ir 13,54%.

17 gadījumos Birojs pieņēmis lēmumus par būvdarbu apturēšanu visā objektā vai tā daļā. Visbiežākie būvdarbu apturēšanas iemesli:

- ✓ veikto būvdarbu neatbilstība būvprojektam gadījumos, kad bija jāpārtrauc būvdarbi, jāizstrādā būvprojekta izmaiņas un jāveic atkārtotā būvprojekta ekspertīze;
- ✓ izmantoti būvizstrādājumi, kuriem nav vai ir neatbilstoša kvalitāti apliecinājoša dokumentācija.

2021.gadā Birojs ekspluatācijā pieņēma 209 objektus, no tiem 9 gadījumos tika veikta atzīme paskaidrojuma raksta II daļā par būvdarbu pabeigšanu un 4 gadījumos veikta atzīme apliecinājuma kartes II daļā par būvdarbu pabeigšanu.

Pieņemti 13 lēmumi par atteikumu pieņemt objektu ekspluatācijā. Galvenie iemesli atteikumam pieņemt objektu ekspluatācijā ir:

- ✓ nav novērsti lēmumā par termiņu pagarināšanu objektu pieņemšanai ekspluatācijā konstatētie trūkumi 4 mēnešu laikā;
- ✓ būvniecības ierosinātāja iesniegums par apliecinājuma atsaukšanu;
- ✓ nav pabeigti būvprojektā paredzētie būvdarbi.

2021.gadā 106 gadījumos veikti mērījumi būvdarbu kontroles jomā:

- ✓ 67 objektos veicot instrumentālu betona būvkonstrukciju kvalitātes kontroli;
- ✓ 26 objektos veicot tērauda konstrukciju kvalitātes kontroli;
- ✓ 6 objektos veicot koka konstrukciju kvalitātes kontroli;
- ✓ 7 objektos veicot mūra konstrukciju kvalitātes kontroli.

Biroja veiktie mērījumi ir indikatīvi. Atsevišķos gadījumos konstatētas neatbilstības, kā rezultātā, lai panāktu būves atbilstību būvprojektam, būvniecības procesa dalībnieki veica detalizētu izpēti, būvprojekta risinājumu precizēšanu vai būvizstrādājumu nomaiņu.

Sadarbībā ar būvniecības industrijas pārstāvjiem tika izstrādātas Vadlīnijas būvuzraudzības pakalpojuma sniegšanai. Vadlīnijas ir publicētas Biroja tīmekļvietnē: <https://www.bvkb.gov.lv/lv/media/2437/download>.

Nodrošinot būvdarbu kontroli, 10 objektos tika padziļināti vērtēta būvniecības procesa dalībnieku būvlaukumā ieviestā iekšējās kvalitātes kontroles sistēma.

Ar mērķi racionāli izmantot resursus, tika sagatavoti priekšlikumi būvju pieņemšanas ekspluatācijā procesu automatizācijai.

3. Būvvaldes funkcija

Mērķis: *Nodrošināt būvvaldes funkciju digitālajā vidē.*

Esošās situācijas apraksts:

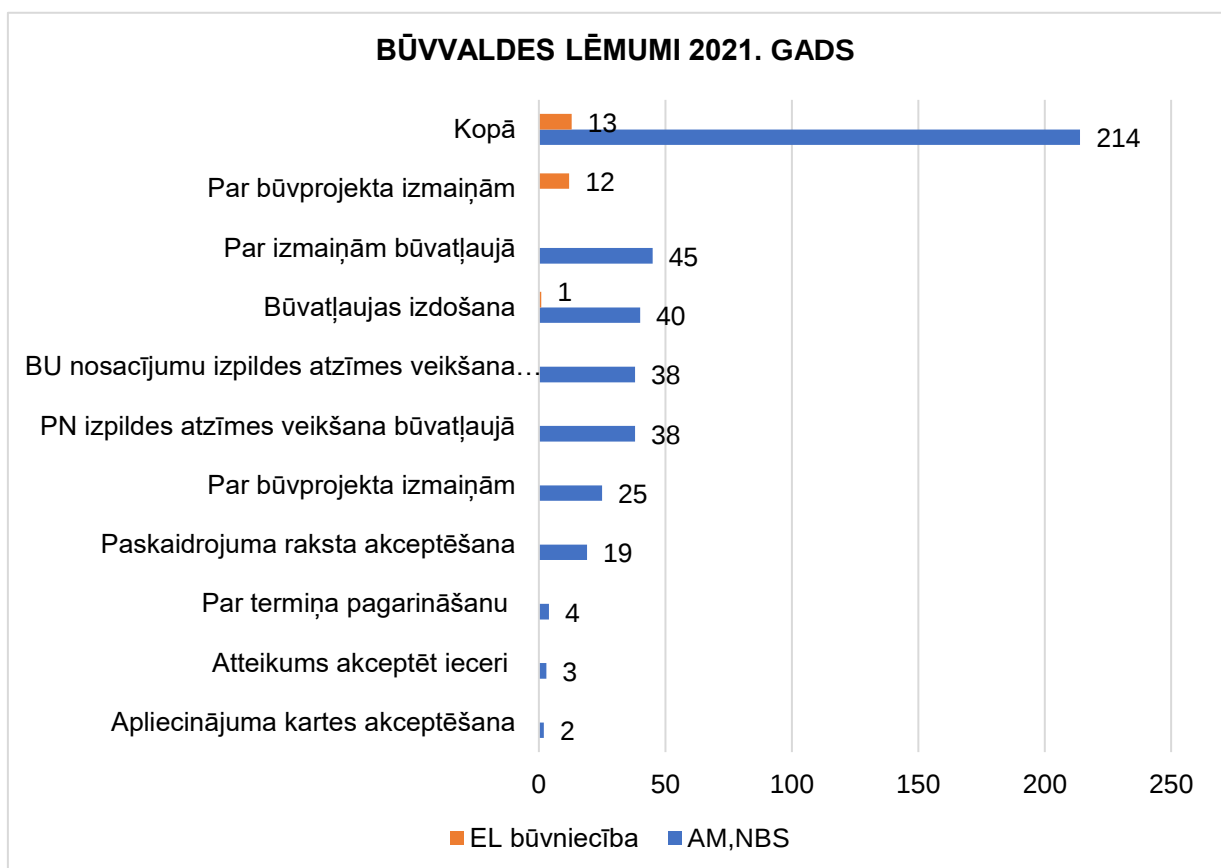
Attiecībā uz būvniecības iecerēm Birojs būvvaldes funkciju veic no:

- ✓ 2017.gada 10.jūlija attiecībā uz elektropārvades līniju (turpmāk – EL) būvju būvniecību, kurām ir noteikts nacionālo interešu objekta statuss;

- ✓ 2017.gada 1.oktobra attiecībā uz Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību Aizsardzības ministrijas valdījumā vai turējumā esošajā nekustamajā īpašumā;
- ✓ 2021.gada 3.septembra attiecībā uz Iekšlietu ministrijas vai tās padotības iestādes vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību valsts robežas joslā, patrulēšanas joslā un robežzīmju uzraudzības joslā.

Pārskata periodā Birojs, pildot būvvaldes funkciju saskaņā ar Būvniecības likumā noteikto, strādājis ar 114 būvniecības lietām un ir pieņēmis 227 lēmumus, no tiem:

- ✓ 214 lēmumus attiecībā uz Aizsardzības ministrijas, tās padotības iestādes vai Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību (par būvatļaujas izdošanu 40, par paskaidrojuma raksta akceptēšanu 19, par apliecinājuma karšu akceptēšanu 2, par projektēšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu būvatļaujā 38, par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes atzīmes veikšanu 38, par atteikumu akceptēt ieceri vai veikt atzīmi būvniecības atļaujā 3, par termiņa pagarināšanu akceptam vai atzīmes veikšanai 4, par izmaiņām būvatļaujā 45, par būvprojekta izmaiņām 25);
- ✓ 13 lēmumus par elektropārvades līniju būvniecību, kurām noteikts nacionālo interešu objektu statuss (par būvatļaujas izdošanu 1, par būvprojekta izmaiņām 12).

Avots: Biroja dati

Padziļināti izskatot būvniecības ieceres dokumentāciju, tiek izvērtēti būvkonstrukciju risinājumi. Veicot 23 pārbaudes, būvprojektos neatbilstības netika konstatētas.

Attiecībā uz lekšlietu ministrijas vai tās padotības iestādes vajadzībām nepieciešamo būvju būvniecību valsts robežas joslā, patrulēšanas joslā un robežzīmju uzraudzības joslā pārskata periodā BIS nav tikušas iesniegtas būvniecības ieceres izskatīšanai būvvaldes komisijā, bet ir noticis intensīvs darbs, sniedzot konsultācijas un metodisko atbalstu Latvijas Republikas valsts ārējās robežas infrastruktūras izbūves uzraudzības komitejai, Valsts robežsardzei, Nodrošinājuma valsts aģentūrai un Valsts akciju sabiedrībai "Valsts nekustamie īpašumi".

4. Būvspeciālistu kompetences novērtēšana un patstāvīgās prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē

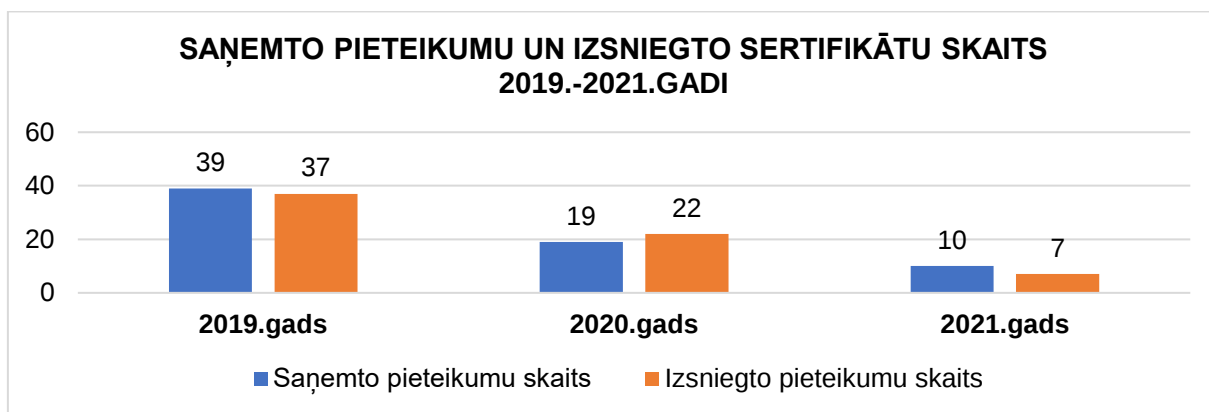
Mērķis: *Nodrošināt būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē.*

Esošās situācijas apraksts:

Kopš 2016.gada 1.janvāra Birojs atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17024 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām" (turpmāk – standarts ISO/IEC 17024) prasībām veic būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē.

Pamatojoties uz 2021.gada 13.oktobrī veiktās uzraudzības procedūras rezultātiem, Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļai ir saglabāta akreditācija atbilstībai standarta ISO/IEC 17024 reglamentētajās akreditācijas sfērās būvprojektu un būvju ekspertīzē. Laika periodā no 2016.gada līdz 2021.gada beigām ir saņemti 248 pieteikumi sertifikāta iegūšanai būvekspertīzes specialitātē un izsniegti 196 sertifikāti, no kuriem 79% (154) ir izsniegti būvprojektu ekspertīzes darbības sfērā, savukārt 21% (42) – būvju ekspertīzes darbības sfērā.

Pārskata gadā novērtēta profesionālā kompetence būvekspertīzes specialitātē 10 būvspeciālistiem, no kuriem 2 ir ārvalstu speciālisti.

Avots: Biroja dati

2021.gadā kompetences novērtēšanas ietvaros pieņemti šādi lēmumi:

- ✓ 2 lēmumi par kompetences novērtēšanas termiņa pagarinājumu, jo pretendenti nenokārtoja pirmreizējo kompetences pārbaudi, no tiem turpmāk tika pieņemts 1 lēmums par sertifikāta piešķiršanu un 1 – par kompetences neatbilstību;
- ✓ 1 lēmums par sertificēšanas procesa izbeigšanu (pieteikums sertificēšanai divās darbības sfērās), pamatojoties uz saņemto iesniegumu;
- ✓ 5 lēmumi par sertifikāta piešķiršanu, kopā 3 darbības sfērās;
- ✓ 2 lēmumi par atļaujas izsniegšanu īslaicīgo pakalpojumu sniegšanai Lietuvas pilsoņiem.

Saskaņā ar kompetences pārbaudes rezultātiem pārskata periodā sertifikāti izsniegti piecās būvekspertīzes darbības sfērās:

Darbības sfēra	Izsniegto sertifikātu skaits 2021.gadā
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu ekspertīze	1
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu būvprojektu ekspertīzē, ieskaitot ugunsdzēsības sistēmas	1
Būvprojektu arhitektūras risinājumu ekspertīze	3
Saldēšanas sistēmu būvprojektu ekspertīze	1
Dzelzceļa sliežu ceļu būvprojektu ekspertīze	1

Avots: Biroja dati

Pārskata gadā ir veikta patstāvīgās prakses pirmreizējā pārbaude 178 sertificētajiem būvspeciālistiem. Uzraudzības ietvaros ir veikta informācijas pārbaude BIS, izvērtējot būvspeciālista atbilstību normatīvo aktu prasībām:

- ✓ izglītības atbilstība;
- ✓ profesionālās pilnveides atbilstība;
- ✓ patstāvīgās prakses atbilstība;
- ✓ Sodu reģistrā iekļautā informācija attiecībā uz konstatētajiem pārkāpumiem.

Pārbaudot profesionālās pilnveides prasību izpildi, tika konstatēts, ka 3 būvspeciālistiem profesionālā pilnveide neatbilst sertificēšanas institūciju noteiktajām prasībām, kas tiks ņemts vērā, veicot ikgadējo patstāvīgās prakses uzraudzību 5 gadu periodā. Savukārt, pārbaudot patstāvīgās prakses prasību izpildi, tika konstatēts, ka 169 būvspeciālisti jeb 95% ir ievadījuši informāciju par kalendārā gadā veikto patstāvīgo praksi.

Pārskata periodā visiem būvspeciālistiem, kuriem sertifikāts izsniegts 2016.gadā, tika veikta plānveida pārbaude (jeb 20% pārbaude), kuras ietvaros izvērtēta būvspeciālista profesionālās kompetences atbilstība 5 gadu periodā: profesionālā kvalifikācija, patstāvīgā prakse, profesionālās darbības pārkāpumi un profesionālā pilnveide. Neatbilstības attiecībā uz normatīvajos aktos noteikto kvalifikācijas prasību izpildi netika konstatētas.

Pārskata periodā saņemtas un izvērtētas 7 sūdzības par iespējamajiem būvspeciālistu profesionālās darbības pārkāpumiem, kā arī pieņemti 16 lēmumi būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzības ietvaros:

- ✓ 2 lēmumi par sertifikāta apturēšanu uz iesnieguma pamata;

- ✓ 2 lēmumi par sertifikāta apturēšanu, pamatojoties uz Ministru kabineta 2018.gada 20.marta noteikumiem Nr.169 "Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi" 58.1.apakšpunktu, konstatējot, ka sertifikācijas institūcija, kura veikusi būvspeciālista kompetences novērtēšanu sertifikāta pamatdarbības sfērā, ir apturējusi sertifikātu (no tiem turpmāk tika pieņemts 1 lēmums par sertifikāta atjaunošanu, jo būvspeciālists veica normatīvajos aktos noteiktās darbības);
- ✓ 2 lēmumi par sertifikāta darbības sfēras apturēšanu (uz trim un sešiem mēnešiem), konstatējot būtiskus būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumus;
- ✓ 1 lēmums, būvspeciālista darbībā konstatējot maznozīmīgus pārkāpumus;
- ✓ 9 lēmumi par lietas izbeigšanu, būvspeciālista darbībā nekonstatējot pārkāpumus, kas būtu saistīti ar būtiskiem normatīvo aktu vai ētikas kodeksa pārkāpumiem, tai skaitā 1 gadījumā pēc lietas izbeigšanas pārsūtot sūdzību izskatīšanai citā sertifikācijas institūcijā.

Pozīcija	2019.gads	2020.gads	2021.gads
Saņemto sūdzību skaits par iespējamiem būvspeciālistu pārkāpumiem	19	16	7
Izvērtēto ekspertīzes atzinumu skaits	14	9	14
Pieņemto lēmumu par brīdinājuma izteikšanu skaits	2	3	0
Pieņemto lēmumu par sertifikāta darbības sfēras apturēšanu (uz iesnieguma pamata) skaits	1	0	2
Pieņemto lēmumu par sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku no 3 līdz 6 mēnešiem skaits	0	1	2

Avots: Biroja dati

Pārskata periodā no 2021.gada 8.aprīļa līdz 30.aprīlim veikta sertificēto būvspeciālistu aptauja. Salīdzinot aptaujas rezultātus ar 2020.gadā veiktās aptaujas rezultātiem, pakalpojumu izpildes kvalitāte 2021.gadā tiek novērtēta augstāk. Biroja sniegto pakalpojumu kvalitāti kā augstu 2021.gadā novērtēja 74% respondentu, kas salīdzinājumā ar 2020.gada rezultātiem ir par 19% augstāks. 81% ekspertīzes jomā sertificēto būvspeciālistu uzskata, ka ar Biroju ir viegli sazināties. Gada laikā šis rādītājs ir pieaudzis par 6%.

Pārskata periodā apstiprinātas Vadlīnijas būvekspertīzes veikšanai, un sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju izstrādāti būveksperta profesijas apraksti (arhitekts būveksperts, būvinženieris būveksperts un elektroinženieris būveksperts) iekļaušanai Eiropas Komisijas Reglamentēto profesiju datu bāzē atbilstoši likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" noteiktajam.

5. Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana, pilnveide un attīstība

Mērķis: Attīstīt BIS, nodrošinot klientu ar nepieciešamajiem e-pakalpojumiem būves dzīves cikla laikā.

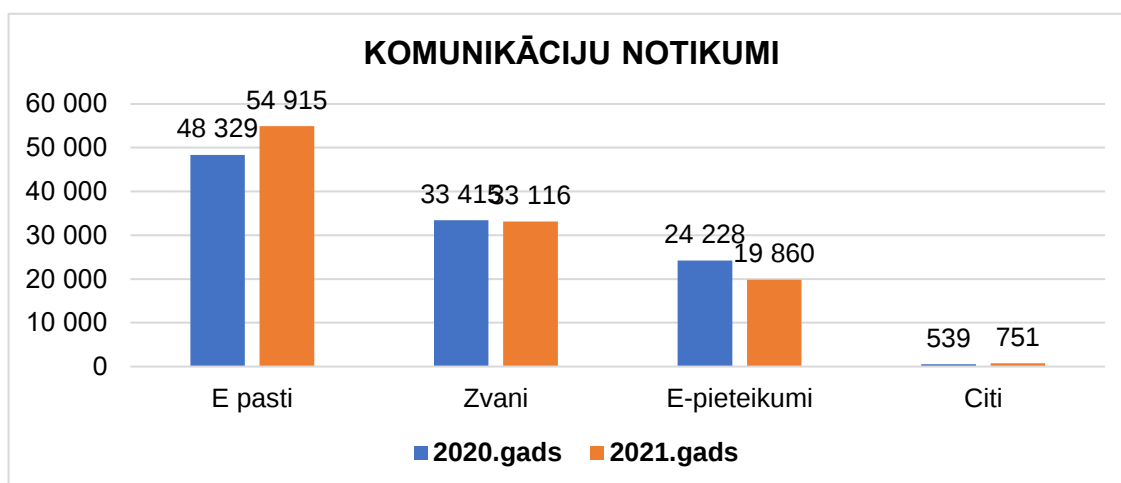
Esošās situācijas apraksts:

Kopš 2017.gada 1.janvāra Birojs pilda BIS pārziņa funkciju, kas tika pārņemta no Ekonomikas ministrijas. Administratīvā sloga mazināšanai un uzņēmējdarbības vides uzlabošanai būvniecībā 2021.gadā tika nodrošināta:

Būvniecības informācijas sistēmas uzturēšana

Birojs nodrošina BIS lietotājiem tehnisko atbalstu un sniedz konsultācijas par BIS funkcionalitāti. Atbalsts tiek nodrošināts gan telefoniski (atsevišķa telefona līnija), gan e-pastā (BIS atbalsta dienesta vienotā e-pasta adrese), gan izmantojot BIS pieteikumu reģistrācijas sistēmu.

2021.gadā tika apstrādāti 108 660 komunikāciju notikumi, kas iekļauj ne tikai zvanus, e-pastus, konsultācijas, kļūdas, bet arī ieteikumus BIS uzlabošanai: e-pasti – 54 915; zvani – 33 116; pieteikumi reģistrācijas sistēmā – 19 878; citi – 751.

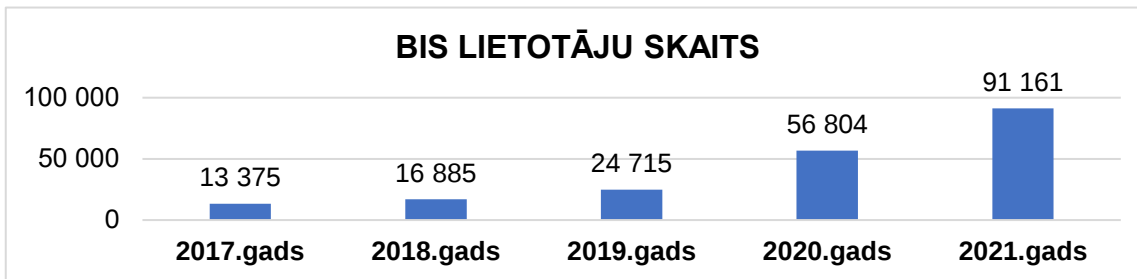

Avots: Biroja dati

Pārskata periodā ir piegādāti un notestēti 750 pieteikumi ar jaunu vai labotu funkcionalitāti (176 – testa vidē; 574 – produkcijas vidē).

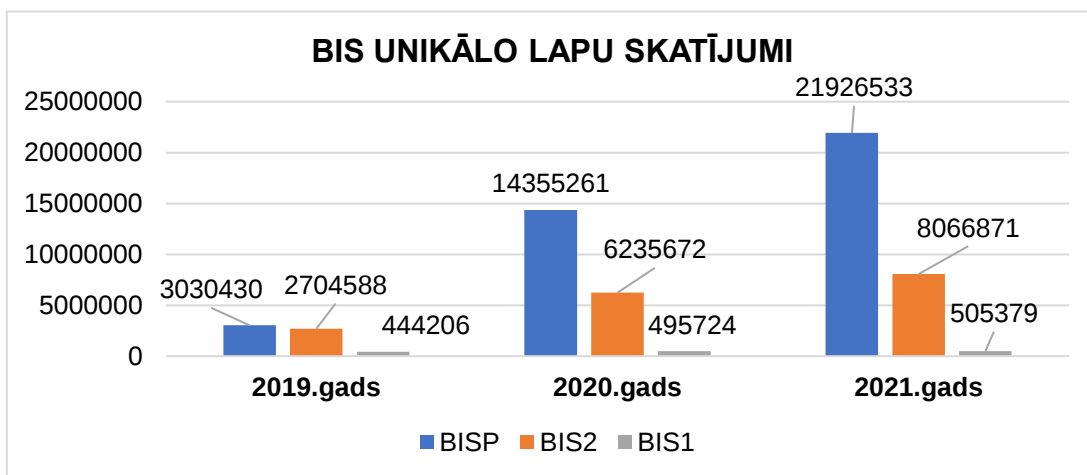
BIS lietotāju skaits 2021.gada 12 mēnešos kopā sasniedza 91 161 lietotāju (gada sākumā – 56 804; pieaudzis par 60% no gada sākuma), no tiem:

- ✓ iekšējās sistēmas lietotāji (reģistru modulis (BIS1) un būvvalžu modulis (BIS2)) – 5 309;
- ✓ publiskā portāla lietotāji (BISP) – 85 852.

Avots: Biroja dati

Papildus tam BIS var lietot arī neregistrēties, piemēram, lai apskatītu informāciju no kāda reģistra, iegūtu aktuālos statistikas rādītājus, iegūtu tekstuālo vai grafisko informāciju par būvniecības procesiem, līdz ar to faktiskais lietotāju skaits ir daudz lielāks, piemēram, 2021.gadā BIS unikālo lapu skatījumu skaits pārsniedza 30 miljonus (36% pieaugums, salīdzinot 2020. gadu):

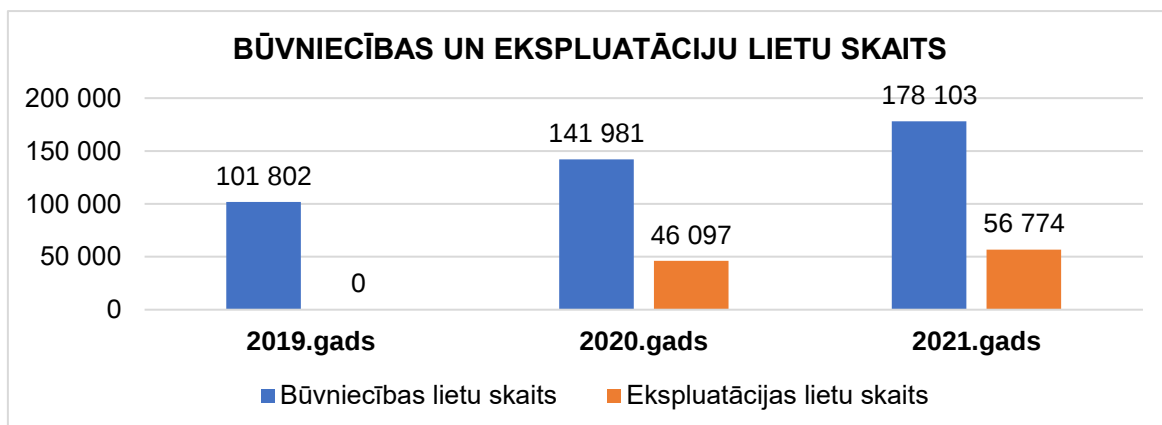
Avots: Biroja dati

* BISP – BIS publiskais portāls, kur autorizēties un darboties var ikviens persona, kura ir iesaistīta būvniecības procesā, kā arī šajā sadaļā ir pieejama informācija par būvniecību visiem iedzīvotājiem.

BIS2 – BIS sadaļa, kur darba vietas ir nodrošinātas būvvaldēm un institūcijām, kuras pilda būvvaldes funkciju, tehnisko noteikumu izdevējiem un citām būvniecību kontrolējošām iestādēm.

BIS1 – BIS reģistru sadaļa, kur darbojas Birojs, būvspeciālistu un neatkarīgu ekspertu kompetences novērtēšanas iestādes, uzņēmumu energoauditori un neatkarīgi eksperti.

Uz 2022.gada 1.janvāri izveidoto būvniecības lietu skaits BIS ir sasniedzis 187 103 (gada sākumā – 141 981, pieaugums ~ 32%), bet ekspluatāciju lietu skaits – 56 774 (gada sākumā – 46 097, pieaugums ~ 23%).

Avots: Biroja dati

Birojs 2021.gadā kopumā organizējis 66 apmācību pasākumus, apmācot 6537 BIS lietotājus.

Pasākuma veids	Mērķauditorija	Pasākumu skaits 2021.gadā	Apmācīto skaits 2021.gadā
Vebināri uzturēšanas ietvaros	Būvspeciālisti, ierosinātāji, tehnisko noteikumu izdevēji, būvvaldes	23	4 047
Konsultācijas, apmācības grupās (Atbalsta dienests)	BIS lietotāji	19	967
Apmācības un vebināri ERAF 2.kārtas ietvaros	Sertificēšanas iestādes, būvvaldes	24	1 523

Avots: Biroja dati

BIS reģistru uzturēšana

Kopš 2020.gada BIS pastāvīgi tiek uzturēti 8 publiskie reģistri:

- ✓ Būvkomersantu reģistrs;
- ✓ Būvspeciālistu reģistrs;
- ✓ Neatkarīgo ekspertu reģistrs ēku energoefektivitātes jomā;
- ✓ Ēku energosertifikātu reģistrs;
- ✓ Būvinspektoru reģistrs;
- ✓ Dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrs;
- ✓ Uzņēmumu energoauditoru reģistrs;
- ✓ Uzņēmumu energoauditu pārskatu reģistrs;

	2018	2019	2020	2021
Būvkomersantu reģistrs - Būvkomersanti	5 486	5 629	5 728	5 911
Būvspeciālistu Reģistrs - Būvspeciālisti	7 644	6 792	6 703	6 277
Neatkarīgo ekspertu reģistrs ēku energoefektivitātes jomā - Eksperti	197	92	83	85
Ēku energosertifikātu reģistrs - Sertifikāti	8 232	9 350	12 141	12 668
Būvinspektoru reģistrs - Būvinspektori	274	278	290	264
Dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrs - Pārvaldnieki	712	738	757	789
Uzņēmumu energoauditoru reģistrs - Energoauditori	0	0	6	6
Uzņēmumu energoauditoru pārskatu reģistrs - Pārskati	0	0	43	151

Avots: Biroja dati

Birojs nodrošina būvuzņēmumu klasifikāciju, un kopējais 2021.gadā klasificēto būvuzņēmumu skaits ir 2 484. Pieņemti 2 798 lēmumi par klases piešķiršanu, 468 lēmumi par klases atcelšanu, 324 lēmumi par kvalifikācijas pārtraukšanu, 310 lēmumi par kvalifikācijas klases grozīšanu. Dinamika klasificēto būvkomersantu skaitā pa klasēm:

Kvalifikācijas klase	Būvuzņēmumu skaits sadalījumā pa gadiem		
	2019.gads	2020.gads	2021.gads
1.klase	100	100	92
2.klase	77	80	73
3.klase	56	58	41
4.klase	1 375	1 557	1 624
5.klase	834	644	654

Avots: Biroja dati

Kopš 2020.gada februāra būvuzņēmumi nodod elektroniskos darba laika uzskaites datus VEDLUDB. Divu gadu laikā VEDLUDB ir reģistrēta informācija par:

	2020.gads	2021.gads
Galvenajiem būvdarbu veicējiem	234	216
Apakšuzņēmēju līgumiem	7 740	2 444
Darba devējiem	4 509	3 936
Būvlaukumiem	956	560
Būvlaukumos nodarbinātajiem	43 088	43 169

Avots: Biroja dati

Elektronisko pakalpojumu pieejamība

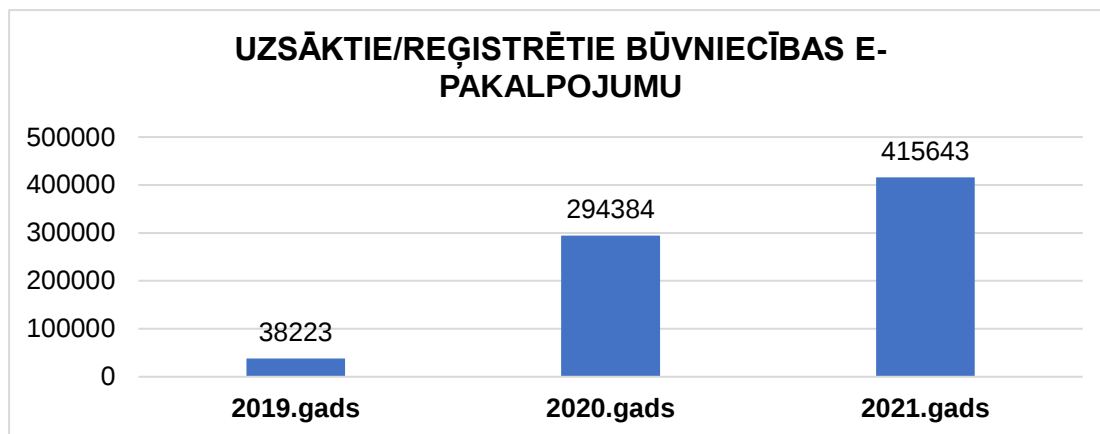
Birojs 2021.gadā nodrošināja 51 iestādes pakalpojumus, kas ir pieejami <https://www.latvija.lv>. Kopumā 2021.gadā Birojs ir nodrošinājis 10 930 697 pakalpojumus, veidojot 75% pieaugumu, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu. 99% gadījumos pakalpojumi pārskata periodā tika saņemti digitāli un 83% no iestādes sniegtajiem pakalpojumiem sastāda "Atgādinājumu saņemšana".

Pieprasītāko Biroja pakalpojumu TOP 5:

1.	Atgādinājumu saņemšana	9 106 532
2.	Aizsargātā lietotāja statusa noteikšana	984 485
3.	Dati no būvspeciālistu reģistra	307 332
4.	Dati no būvkomersantu reģistra	268 978
5.	Būvniecības informācijas sistēmas lietotāju atbalsts	108 642

Avots: Biroja dati

Birojs kā BIS pārzinis nodrošina arī e-pakalpojumu pieejamību un funkcionalitāti BIS publiskajā portālā <https://bis.gov.lv/>. Attiecībā uz būvniecību BIS 2021.gadā bija pieejami 109 e-pakalpojumi, ieskaitot 63 būvniecības e-pakalpojumus (sākot no ieceres iesniegšanas līdz būves nodošanai ekspluatācijā), 29 BIS reģistru e-pakalpojumi (20 e-pakalpojumi un dati no 9 reģistriem/ datubāzēm). Pārskata gada nogalē klāt nāca 10 ekspluatācijas e-pakalpojumi un 7 e-pakalpojumi BIS atbalstam.

Avots: Biroja dati

Uzsāktie/ reģistrētie būvniecības e-pakalpojumi – 415 643. Populārākais būvniecības e-pakalpojums nemainīgi ir Portālā izsniegtās pilnvaras, kas sastāda 29% no uzsāktiem/ reģistrētiem būvniecības e-pakalpojumiem. Būvniecības ieceres dokumentācijas saskaņojums ir otrs populārākais e-pakalpojums (18% no uzsāktiem/ reģistrētiem būvniecības e-pakalpojumiem), bet trešais populārākais būvniecības e-pakalpojums ir Tehnisko noteikumu pieprasīšana (14% no uzsāktiem/ reģistrētiem būvniecības e-pakalpojumiem).

Uzsākto/ reģistrēto būvniecības e-pakalpojumu TOP 5:

	2019	2020	2021
Portālā izsniegtās pilnvaras	4 825	102 106	121 404
Būvniecības ieceres dokumentācijas saskaņojums	516	49 837	75 808
Tehnisko noteikumu pieprasījums	2 577	38 950	57 283
Pieprasījums Valsts zemes dienestam par objekta tehnisko rādītāju reģistrāciju		11 857	23 086
Būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes iesniegums	167	11 267	20 313

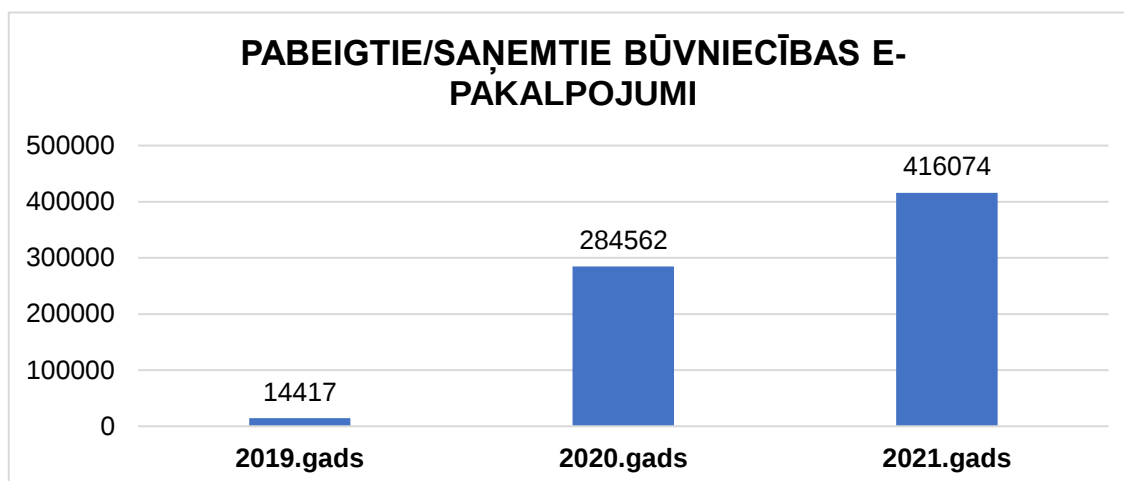
Avots: Biroja dati

Pārskata periodā BIS reģistru sadaļā ir reģistrēti 6 649 uzsāktie e-pakalpojumi, kas ir par 1 724 e-pakalpojumiem mazāk kā 2020.gadā. No visiem pieejamiem e-pakalpojumiem 2021.gadā visaktīvāk izmantotais e-pakalpojums, tāpat kā iepriekšējos gados – lkgadējās informācijas atjaunošana būvkomersantu reģistrā.

Uzsākto BIS reģistru e-pakalpojumu TOP 5:

	Uzsākto skaits		
	2019	2020	2021
iesniegums informācijas iekļaušanai būvkomersantu reģistrā par būvkomersanta darbību un vidējo būvniecībā nodarbināto skaitu	3 073	5 169	3 426
iesniegums par ziņu izmaiņām būvkomersantu reģistrā	1 036	1 765	1 809
iesniegums komersanta reģistrācijai būvkomersantu reģistrā	443	756	795
iesniegums būvspeciālista sertifikāta darbības sfēras piešķiršanai		211	82
iesniegums par reģistrāciju dzīvojamo māju pārvaldnieku reģistrā	93	161	179

Avots: Biroja dati

Avots: Biroja dati

Pabeigtie/ saņemtie BIS e-pakalpojumi¹ – 421 744, no tiem 99% (416 074 no 421 744) būvniecības e-pakalpojumi.

Pabeigtie/ saņemtie būvniecības e-pakalpojumi – 416 074, kas sastāda 100% no uzsākto/ reģistrēto būvniecības e-pakalpojumu skaita (415 643).

Pabeigto/ saņemto būvniecības e-pakalpojumu TOP 5:

	Pieprasījumu skaits			
	2018	2019	2020	2021
Portālā izsniegtās pilnvaras	182	4 591	99 863	118 530
Būvniecības ieceres dokumentācijas saskaņojums	13	454	48 976	74 904
Tehnisko noteikumu pieprasījums	170	2 408	38 382	57 977
Pieprasījums Valsts zemes dienestam par objekta tehnisko rādītāju reģistrāciju			11 709	22 950
Būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildes iesniegums			11 063	20 427

Avots: Biroja dati

2021. gadā ir pabeigti 5 670 BIS reģistru e-pakalpojumi, kas ir par 505 e-pakalpojumiem vairāk kā iepriekšējā pārskata periodā.

¹ lietotājs ir pabeidzis e-pakalpojumu, piemēram, ir iesniedzis būvvaldei ieceres iesniegumu

Pabeigto BIS reģistru e-pakalpojumu TOP 5:

	Reģistrēto skaits		
	2019	2020	2021
iesniegums informācijas iekļaušanai būvkomersantu reģistrā par būvkomersanta darbību un vidējo būvniecībā nodarbināto skaitu	3 257	4 110	4 102
iesniegums par ziņu izmaiņām būvkomersantu reģistrā	359	626	825
iesniegums būvspeciālista sertifikāta darbības sfēras piešķiršanai		187	270
iesniegums komersanta reģistrācijai būvkomersantu reģistrā	109	159	203
iesniegums būvspeciālista sertifikāta darbības sfēras apturēšanai		9	96

Avots: Biroja dati

Salīdzinot BIS uzsākto un pabeigto reģistru e-pakalpojumu kopējo skaitu, var secināt, ka vairākumā gadījumu nepabeigti paliek tie e-pakalpojumi, kurus iesniedzējam nepieciešams parakstīt ar drošu elektronisku parakstu.

Pārskata perioda beigās ir pagājuši divi gadi kopš jaunu būvniecību var ierosināt tikai elektroniski BIS, kur tiek uzkrāti dati par būvniecības procesu, sākot no ieceres līdz būves ekspluatācijai. BIS publiskajā portālā sadaļā STATISTIKA iespējams filtrēt un atlasīt datus pēc perioda, pēc būvvaldes vai tehnisko noteikumu izdevēja, pēc lielākas noslodzes vai cita parametra. Piemēram, var uzzināt, cik būvniecības ieceres ir ierosinātas pārskata periodā.

	Būvniecības lietu skaits		
	2019	2020	2021
Būvniecības iesniegumi	403	7 737	9 562
Apliecinājuma karte	206	9 254	9 960
Paskaidrojuma raksti	222	8 335	11 408
Paziņojums par būvniecību			17
Kopā	831	25 326	30 947

Avots: BIS publiskais portāls <https://bis.gov.lv/> sadaļa STATISTIKA

BIS attīstība

2021.gada 3.jūnijā Birojs rīkoja “prāta vētru” ar būvniecības jomas profesionāļu, komunikāciju tīklu turētāju, pasūtītāju, attīstītāju, pārvaldnieku un citu nozares digitālajā izaugsmē ieinteresēto pušu pārstāvjiem, lai meklētu labākos risinājumus BIS turpmākai attīstībai. Kopumā “prāta vētrā” BIS attīstībai piedalījās 49 dalībnieki.

Savukārt 2021.gada 6.augustā tika nosūtīta vēstule Ekonomikas ministrijai par “prāta vētrā” BIS turpmākajai attīstībai un pasākumā gūto atziņu tālāko izmantošanu.

2021.gada 17.septembrī Ekonomikas ministrijai un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrai tika prezentētas BIS attīstības idejas.

Tika sagatavots BIS turpmākās attīstības aktivitātes pieteikums atbilstoši būvniecības jomas profesionāļu “prāta vētras” izteiktajiem priekšlikumiem un atbilstoši 2021.gada 31.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.597 “Valsts informācijas sistēmu attīstības projektu uzraudzības kārtība” projektam sagatavoti priekšlikumi BIS nākamajām attīstības kārtām.

2021.gadā turpinās ERAF BIS attīstības projekta II. kārtas realizēšana, turpinot attīstīt BIS funkcionalitāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām un nozares vajadzībām.

2021.gadā izstrādāta 3.laidiena “Ekspluatācija – 1.daļa” funkcionalitāte, kas pieejama produkcijā ar 2021.gada beigām un 4.laidiena “Būvniecība – 2.daļa” funkcionalitāte, kas produkcijā pieejama ar 2022.gada sākumu.

3.laidiena “Ekspluatācija – 1.daļa” funkcionalitātes izstrādes ietvaros organizēti 6 sprinti. Kopumā 3.laidiena ietvaros prasību definēšanā, lietotārstāstu izstrādē un pilnveidotās funkcionalitātes testēšanā piedalījušies 630 dalībnieki, kas pārstāvējuši 22 iestādes. Notikušas 12 darba grupas.

Veiktās pilnveides:

- ✓ Pilnveidota Būvkomersantu datu pārvaldība – izstrādāta VID-BIS saskarne automatizētai datu nodošanai par finanšu pārskatiem būvkomersantu klasifikācijai;
- ✓ Būves ekspluatācijas lietas pilnveidošana, t.sk. mājas lietas izveidošana;
- ✓ Ar ēkas tehnisko uzturēšanu saistīti dokumenti;
- ✓ Pārvaldnieku reģistra uzlabojumi, t.sk. reģistrēšanās pakalpojuma pilnveide;
- ✓ Brīdinājumu, paziņojumu izsūtīšana pārvaldniekiem un īpašniekiem;
- ✓ Būvniecībā iesaistīto lomu darba vietu un procesu darba plūsmu pilnveide.

4.laidiena “Būvniecība – 2.daļa” funkcionalitātes izstrādes ietvaros organizēti 6 sprinti. Kopumā 4.laidiena ietvaros prasību definēšanā, lietotārstāstu izstrādē un pilnveidotās funkcionalitātes testēšanā piedalījušies 691 dalībnieki, kas pārstāvējuši 37 iestādes. Notikusi 31 darba grupa.

Veiktās pilnveides:

- ✓ Būvdarbu žurnāla papildinājumi un uzlabojumi;
- ✓ Būvgružu uzskaites procesa izstrāde;
- ✓ Trešo personu skaņojumi;
- ✓ Ēku energosertifikāta reģistrēšanas procesa pilnveide;
- ✓ Integrācijas ar TAPIS un ILR.

2021.gada ietvaros tika saskaņota tehniskā specifikācija un uzsākts darbs arī pie 5.laidiena “Ekspluatācija – 2.daļa” funkcionalitātes pilnveides, kuru plānots ieviest produkcijā 2022.gada jūlijā.

Plānotās pilnveides:

- ✓ BVKB piekritīgo objektu pieņemšanas ekspluatācijā automatizācija;
- ✓ Ekspluatācijas un mājas lietas uzlabojumi;
- ✓ Mobilās lietotnes izstrāde;
- ✓ Apziņošanas un informēšanas procesa pilnveide;
- ✓ Jauna administrēšanas moduļa izstrāde;
- ✓ Integrācija ar atkritumu pārvaldījumu valsts uzskaites sistēmu (APUS);
- ✓ Objekta ekspluatācijas riska algoritma izstrāde.

BIS attīstības 2. kārtas, kura tika uzsākta 2019.gada novembrī, īstenošana turpināsies līdz 2022.gada oktobrim, un tās ietvaros paredzēta tālāka BIS attīstīšana procesu optimizācijas un automatizēšanas virzienā. Tiks nodrošinātas iepriekš nebijušas iespējas būvju ekspluatācijas uzraudzībā, ēku energoefektivitātes pārvaldībā, izstrādāta BIS mobilā lietotne, pilnveidots būvgružu uzskaites process un ieviesti citi būtiski jauninājumi.

Lai nodrošinātu Būvvalžu pārstāvju, sertificēšanas iestāžu pārstāvju, autoruzraugu, būvuzraugu un būvdarbu vadītāju iesaisti BIS funkcionalitātes pilnveidē, Birojs BIS portālā publicē plānotās darba grupas, un nozares speciālisti tiek aicināti līdzdarboties BIS izstrādē – piedalīties BIS funkcionalitātes pilnveides biznesa prasību specificēšanas darba grupās, lietotārstāstu saskaņošanā un jaunizstrādātās funkcionalitātes testēšanā. Visas projekta aktivitātes notiek attālināti.

6. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība, tiesību piešķiršana uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu un elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība

Mērķis: *Izveidot efektīvu valsts atbalsta mehānismu – elektroenerģijas obligātā iepirkuma un garantētās maksas par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu (turpmāk – Ol mehānisms) uzraudzības sistēmu, nodrošinot, ka atbalstu saņem tikai tie, kas izpilda prasības.*

6.1. Elektroenerģijas ražotāju uzraudzība

Esošās situācijas apraksts:

Birojs nodrošina to elektroenerģijas ražotāju darbības uzraudzību un kontroli, kuri izmanto obligātā iepirkuma tiesības vai garantētās maksas tiesības nodrošina no 2020.gada 1.janvāra.

2021.gada 1.janvārī spēkā esošas tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros bija 300 elektrostacijām, savukārt 4 koģenerācijas stacijās komersantiem bija tiesības saņemt garantētu maksu par stacijā uzstādīto elektrisko jaudu.

Biroja kontroles grupa, kas ir tiesīga pārbaudīt elektrostacijas atbilstību normatīvo aktu prasībām un komersantu iesniegtās informācijas ticamību, 2021.gadā ir veikusi 52 pirmreizējās klātienēs pārbaudes un 1 atkārtotu pārbaudi elektrostacijās, kurās saražotā elektroenerģija tiek pārdota obligātā iepirkuma ietvaros. Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 31.² panta pirmajā daļā noteiktajam kontroles grupā ir pieaicināti arī attiecīgās jomas eksperti – enerģētikas un siltumenerģētikas eksperti un Patērētāju tiesību aizsardzības centra eksperti (metroloģiskā uzraudzība). Pārbaudēs elektrostacijās Birojs pārbauda Elektroenerģijas tirgus likuma 31.², 31.³ un 31.⁵ pantā, kā arī Ministru kabineta noteikumos noteikto prasību ievērošanu. Pamatojoties uz elektrostacijās veikto pārbaudžu rezultātiem un to ietvaros fiksētajiem pārkāpumiem, Birojs ir pieņēmis 8 lēmumus par obligātā iepirkuma tiesību atcelšanu.

Papildu plānveida klātienes pārbaudēm elektrostacijās, 2021.gadā Birojs ir izvērtējis arī 311 komersantu, kas saņem valsts atbalstu elektroenerģijas obligātā iepirkuma vai garantētās maksas par elektrostacijā uzstādīto jaudu veidā, iesniegtos elektrostaciju gada pārskatus par 2020.gadu. Par 5 elektrostacijām, kuru gada pārskatus komersanti noteiktajā termiņā nebija iesnieguši, Birojs ir pieņēmis lēmumus par obligātā iepirkuma tiesību atcelšanu, savukārt 4 gadījumos komersantiem atceltas obligātā iepirkuma tiesības pirms gada pārskata iesniegšanas termiņa vai komersants ir likvidēts.

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu prasībām Birojs reizi ceturksnī pārliecinās, vai elektroenerģijas ražotājiem, kas saņem valsts atbalstu elektroenerģijas obligātā iepirkuma vai garantētās maksas par elektrostacijā uzstādīto jaudu veidā, nav Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu un nodevu parādu, kuru kopsumma pārsniedz 150 *euro*. 2021.gadā Birojs 4 reizes ir veicis visu komersantu nodokļu nomaksas pārbaudi un tā rezultātā komersantiem izteicis 48 brīdinājumus.

2021.gadā par dažādām neatbilstībām un pārkāpumiem, kā arī saņemot komersantu iesniegumus par atteikšanos no obligātā iepirkuma tiesībām, Birojs kopumā ir pieņēmis 39 lēmumus par obligātā iepirkuma tiesību atcelšanu, t.sk.:

- ✓ 5 – jo komersants noteiktajā termiņā nav iesniedzis elektrostācijas gada pārskatu;
- ✓ 5 – jo mainījies elektrostācijas īpašnieks;
- ✓ 16 – pamatojoties uz komersantu iesniegumiem par atteikšanos no obligātā iepirkuma tiesībām;
- ✓ 7 – par konstatētajām neatbilstībām mēraparātos, neatbilstošu saražotās elektroenerģijas/ siltumenerģijas uzskaiti un pašpatēriņa prasības neievērošanu;
- ✓ 3 – par nodokļu parādu nenomaksāšanu pēc Biroja brīdinājumā noteiktā termiņa;
- ✓ 1 – par līgumā ar SIA “Enerģijas publiskais tirgotājs” norādītās elektriskās jaudas neatbilstību elektriskajai jaudai, kas pieslēgta sistēmas operatora tīklam;
- ✓ 1 – jo elektrostacijā tehnoloģiski nav nodrošināta siltumenerģijas lietderīga izmantošana;
- ✓ 1 – jo komersantam pasludināts maksātnespējas process.

No 2020.gada 1.janvāra elektroenerģijas ražotāji, kuri pārdod elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai saņem maksu par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu, maksā elektroenerģijas ražošanai piešķirtā valsts atbalsta izlietošanas uzraudzības nodevu, kuras mērķis ir nodrošināt efektīvu piešķirtā valsts atbalsta izlietošanas uzraudzību. Uzraudzības nodevu administrē Birojs, un 2021.gadā kā šīs nodevas maksājumi valsts budžetā papildus ieskaitīti 452 432,61 *euro*.

6.2. Elektroenerģijas aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšana un uzraudzība

Esošās situācijas apraksts:

Kopš sistēmas darbības uzsākšanas aizsargātā lietotāja pakalpojumu sniegšanā piedalās 2 komersanti: A/S "Latvenergo" un SIA "TET". Atbalsta sniegšanā attiecīgām iedzīvotāju kategorijām ir sasniegti sekojoši rādītāji vidēji mēnesī:

1. Daudz bērnu ģimenes: 32 739;
2. Trūcīgās/ maznodrošinātās personas: 37 672;
3. Persona ar 1 grupas invaliditāti vai bērns invalīds: 22 023.

Kopējais valsts atbalsts 2021.gadā sastādījis 12 076 919 miljonus *euro*.

Aizsargātais lietotājs ir trūcīga vai maznodrošināta ģimene (persona), daudz bērnu ģimene vai ģimene (persona), kuras aprūpē ir bērns ar invaliditāti, vai persona ar I invaliditātes grupu, kura izlieto elektroenerģiju savā mājāsaimniecībā pašas vajadzībām (galapatēriņam).

Ievērojot grozījumus Ministru kabineta 2016.gada 12.jūlija noteikumos Nr.459 "Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšanas, obligātā iepirkuma komponentes un sadales sistēmas pakalpojuma kompensēšanas kārtība", starp Biroju, Ekonomikas ministriju un AS "Latvenergo" 2020.gada 27.janvārī tiks noslēgts pārjaunojuma līgums par Ekonomikas ministrijas tiesību un saistību nodošanu Birojam, par aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma nodrošināšanu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2021.gada 1.jūnija noteikumiem Nr.345 "Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr.345), no šo noteikumu spēkā stāšanās brīža (2021.gada 1.septembris) atbildīgā institūcija par pakalpojuma sniegšanu ir Birojs.

Aizsargātā lietotāja datu informācijas sistēma (turpmāk – ALDIS), kura nodrošina aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu, ir ieviesta ekspluatācijā.

Aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojums ir izveidots ar mērķi, balstoties uz valsts informācijas sistēmās esošajos reģistros pieejamo informāciju, sniegt pēc iespējas plašāku atbalstu neaizsargātajām iedzīvotāju grupām – daudz bērnu ģimenēm, trūcīgām un maznodrošinātām personām, kā arī personām ar pirmās grupas invaliditāti un bērniem ar invaliditāti. ALDIS tiek apkopota informācija par šīm personām un automatizēta procesa rezultātā tām tiek piešķirts atbalsts elektroenerģijas maksājuma samazinājumam, līdz ar ko lietotājiem nav jāpiesakās pakalpojuma saņemšanai (atskaitot apakšlietotāju gadījumus, kad lietotājs nav elektroenerģijas piegādes pakalpojuma līguma slēdzējs). Aizsargātie lietotāji informāciju par atbalstu var skatīt, kā arī veikt izmaiņas pakalpojuma saņemšanai Latvijas valsts portālā www.latvija.lv pieejamajā e-pakalpojumā "Aizsargātā lietotāja statusa noteikšana". Aizsargātā lietotāja pakalpojuma saņemšana ir pilnībā digitalizēta, un tā saņemšanai nav jāapmeklē valsts pārvaldes iestādes klātienē.

Noslēgtas starpresoru vienošanās ar datu devējiem un līgumi ar elektroenerģijas pakalpojumu sniedzējiem AS "Latvenergo" un SIA "Tet". Pārskata periodā tika uzsāktas pārrunas ar elektroenerģijas pakalpojumu sniedzējiem SIA "MVBK" un SIA "Enefit" par pieslēgšanos ALDIS, lai nodrošinātu aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu arī šo pakalpojumu sniedzēju klientiem. SIA "Enefit" šobrīd veic informācijas sistēmu pielāgošanu savā pusē un provizoriski būs gatavi sākt pakalpojuma sniegšanu 2022.gada beigās.

Tika veikts darbs pie ALDIS pilnveides, atbilstoši MK noteikumu Nr.345 grozījumiem, kuri nosaka, ka no 2022.gada 1.februāra aizsargātā lietotāja atbalstu nevar saņemt Uzturlīdzekļu garantijas fonda reģistrā esošās personas, kuras tiek klasificētas kā uzturlīdzekļu parādnieki, kā arī izmaiņas, kas nosaka, ka atbalsts māsaimniecībām, kurās ir vairāki bērni ar invaliditāti, saņem noteikumos noteikto atbalstu par katru šādu personu.

Pārskata periodā aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojums sniegts visām personām, kuras ALDIS ir identificējusi, ka tās atbilst aizsargātā lietotāja statusam.

Aizsargāto lietotāju skaits												
Aizsargāto lietotāju grupas	Janvāris	Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs	Augusts	Septembris	Oktobris	Novembris	Decembris
Daudz bērnu ģimene	21817	22362	22671	22879	23027	23141	23264	23433	29593	35085	37159	32739
Maznodrošinātās personas	36084	36758	37660	39025	39332	39205	34539	34533	35799	35888	36585	37672
Ģimene ar bērniem invalīdiem	3051	3126	3159	3181	3205	3222	3246	3266	16644	21307	21879	22023
1. grupas invalīdi	9837	9924	9958	9958	9960	9935	9969	9977				
Kopā:	70789	72170	73448	75043	75524	75503	71018	71209	82036	92280	95623	92434

Avots: Biroja dati

6.3. Atbalsts energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem

Esošās situācijas apraksts:

Energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi, kas veic komercdarbību kādā no Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumu Nr.395 "Kārtība, kādā energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi iegūst tiesības uz samazinātu līdzdalību obligātā iepirkuma komponentes maksājumam" 1.pielikumā minētajām nozarēm un kuru kopējais elektroenerģijas patēriņš vienā pieslēguma vietā iepriekšējā kalendāra gadā bija lielāks par 0,5 gigavatstundām (GWh), var iegūt tiesības uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu vienam kalendāra gadam.

2021.gadā Birojs ir saņēmis un izskatījis energoietilpīgu apstrādes rūpniecības uzņēmumu iesniegumus un pieņēmis:

✓ 16 lēmumus par tiesību piešķiršanu uz obligātā iepirkuma komponentes samazinājumu par 2019. un 2020.gadu;

✓ 4 lēmumus, ar kuriem atteikts obligātā iepirkuma komponentes samazinājums (saistībā ar komersanta neatbilstību Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem).

7. Energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzība

Mērķis: *Izveidot energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzību.*

Esošās situācijas apraksts:

Birojs uzrauga Energoefektivitātes likuma (turpmāk – Likums) prasību izpildi pie lielajiem uzņēmumiem un pie lielajiem elektroenerģijas patērētājiem, valsts iestādēs un pašvaldībās (turpmāk visi kopā – Subjekti), administrē energoefektivitātes pienākuma shēmu un energoefektivitātes nodevu, kā arī katru gadu sagatavo valsts ēku sarakstu.

Lai nodrošinātu energoefektivitātes monitoringa sistēmas uzraudzību, 2021.gadā Likumā noteiktie Subjekti Birojam iesniedza datus par:

- ✓ enerģijas ietaupījumiem 2020.gadā;
- ✓ plānotajiem energoefektivitāti uzlabojošiem pasākumiem un plānotajiem enerģijas ietaupījumiem;
- ✓ īstenotajiem uzņēmumu energoauditiem, kas ir pieejami BIS Uzņēmumu energopārskatu reģistrā;
- ✓ ieviestām sertificētām energopārvaldības sistēmām vai vides pārvaldības sistēmām ar papildinājumiem;
- ✓ elektroenerģijas patēriņa bilanci.

Lielie uzņēmumi un lielie elektroenerģijas patērētāji

Pārskata periodā energoefektivitātes monitoringā ir iekļauti 1 220 komersanti, uz kuriem attiecas Likuma prasības – 270 no tiem ir lielie uzņēmumi² un 950 ir lielie elektroenerģijas patērētāji³. Salīdzinot ar iepriekšējā gada datiem, lielo uzņēmumu skaits ir samazinājies par 19 komersantiem un lielo elektroenerģijas patērētāju skaits ir samazinājies par 17 komersantiem.

Savukārt 6 komersanti (1 lielais uzņēmums un 5 lielie elektroenerģijas patērētāji) tika izņemti no energoefektivitātes monitoringa sistēmas, jo divus gadus pēc kārtas neatbilst Likuma 10.panta pirmās daļas un/ vai 12. panta pirmās daļas nosacījumiem.

Pārskata periodā 203 komersanti ir iesnieguši lielā elektroenerģijas patērētāja elektroenerģijas patēriņa bilances, līdz ar to tiem nav jāīsteno energoefektivitāti uzlabojošie pasākumi. Salīdzinot ar 2020.gadu, pārskata periodā ir iesniegtas par 20% jeb 41 elektroenerģijas patēriņa bilanci mazāk.

2021.gadā par energodokumentu ieviešanu (t.sk. kārtējais energoaudits un sistēmas pārsertificēšana) paziņoja 276 komersanti, norādot, ka prognozējamais enerģijas ietaupījums būs 76,51 GWh.

² saskaņā ar Likuma 10.panta pirmās daļas prasībām

³ saskaņā ar Likuma 12.panta pirmās daļas prasībām

Subjektu skaits un prognozētais enerģijas ietaupījums (GWh):

	Lielie uzņēmumi	Lielie elektroenerģijas patērētāji
Subjektu skaits	94	182
Prognozējamais enerģijas ietaupījums, GWh	36,56	39,96

Avots: Biroja dati

2021.gadā par energodokumentu derīguma termiņa pagarinājumu paziņoja par 120 komersantiem vairāk, salīdzinot ar 2020.gada rādītājiem, savukārt prognozētais enerģijas ietaupījums 2021.gadā paziņotajiem komersantiem ir 3 reizes mazāk nekā 2020.gadā. Tas apstiprina Biroja paustos secinājumus jau 2020.gadā, ka energoefektivitātes paaugstināšanas potenciāls lielajos uzņēmumos un lielajos elektroenerģijas patērētājos ar katru nākamo auditu vai sistēmas pārsertificēšanu būtiski samazinās.

Pārskata periodā 528 komersanti jeb 43% no kopējā energoefektivitātes monitoringa subjektu skaita paziņoja par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem 2020.gadā, kuru rezultātā sasniegts enerģijas ietaupījums 109,81 GWh apmērā – vidēji 0,21 GWh/gadā enerģijas ietaupīja viens komersants. Salīdzinājumam 2019. gadā šis rādītājs bija 0,41 GWh/gadā.

Lielo elektroenerģijas patērētāju un lielo uzņēmumu uzkrātā ietaupījuma sadalījums pēc nozarēm (NACE2red.), MWh	
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	238.11
Ieguves Rūpniecība un karjeru izstrāde	132.86
Apstrādes rūpniecība	37 481.22
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	35 608.00
Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija	704.14
Būvniecība	4 647.69
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, automobiļu un motociklu remonts	9 337.92
Transports un uzglabāšana	11 740.82
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	1 521.40
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	949.17
Finanšu un apdrošināšanas darbības	285.21
Operācijas ar nekustamo īpašumu	5 871.53
Profesionālie, zinātniekie un tehniskie pakalpojumi	340.03
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	152.77
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	81.01
Izglītība	51.69
Veselība un sociālā aprūpe	451.59
Māksla, izklaide un atpūta	158.22
Citi pakalpojumi	56.32
Ārpusteritoriālo organizāciju un institūciju darbība	1.00
Kopā	109 810.70

Avots: Biroja dati

Birojs 2021.gadā kopā pieņēmis 10 lēmumus par energoefektivitātes nodevas piemērošanu, kas tiek piemērota lielajiem elektroenerģijas patērētājiem, lēmumus par kopējo summu 38 273,99 euro, kuru komersantiem ir jāsamaksā līdz 2022.gada 1.maijam. Salīdzinot ar 2020.gadu, Birojs ir pieņēmis par 20 lēmumiem mazāk, un Biroja ieguldītais papildu darbs par

komersantu informēšanu, konsultēšanu ir devis rezultātus, tas ir, komersanti apzinās Likumā noteiktos pienākumus un cenšas tos īstenot noteiktajā termiņā.

Pārskata periodā ir pieņemti 14 lēmumi par Likuma prasību izpildi lielajiem uzņēmumiem, uzliekot par pienākumu sešu mēnešu laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas nodrošināt Likuma 10.panta prasību izpildi. Attiecībā uz pieņemtajiem lēmumiem 7 komersantiem pēc lēmumā noteiktā termiņa iestāšanās nosūtīti brīdinājumi par lēmumu piespiedu izpildes uzsākšanu, no tiem prasības neizpildīja 3 komersanti un tie tika nodoti piespiedu izpildei, kopā piedzenot no komersantiem 9 000 *euro*.

Pārskata perioda ietvaros Birojs ir veicis 50 padziļinātās pārbaudes pie lielajiem uzņēmumiem, lielajiem elektroenerģijas patērētājiem un pašvaldībām. Pārbaūžu rezultātā netika konstatētas būtiskas neatbilstības.

Viens no galvenajiem secinājumiem, kas izriet no pārbaudēm – komersanti, kuri turpina atbilst lielo elektroenerģijas patērētāju vai lielo uzņēmumu kritērijiem un kuriem atkārtoti jāveic uzņēmumu energoaudits vai jāpārsertificē energopārvaldības vai vides pārvaldības sistēma ar papildinājumu, ir ļoti ierobežoti ar energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem. Salīdzinot pēc atkārtotā energodokumenta derīguma termiņa pagarinājuma prognozējamās enerģijas ietaupījumus ar pirmreizējā energodokumenta derīguma termiņā prognozētajiem enerģijas ietaupījumiem, prognozētie enerģijas ietaupījumi samazinās par aptuveni 60%. Savukārt nepieciešamais investīciju apjoms, lai ieviestu energoefektivitāti uzlabojošos pasākumus, pieaug.

Pašvaldības un valsts iestādes

Izvērtējot valsts pilsētu un novadu pašvaldību Likuma prasību izpildi pārskata periodā, tika konstatēts, ka visas valsts pilsētas, izņemot vienu pilsētu, ievieša sertificētu energopārvaldības sistēmu. Savukārt no 8 novadu pašvaldībām, uz kurām attiecas Likuma prasības, tikai 2 novada pašvaldības nav ieviesušas energopārvaldības sistēmu. Vairākas pašvaldības, neskatoties uz to, ka Likuma prasības attiecībā uz energopārvaldības sistēmas ieviešanu ir izpildītas, katru gadu neatskaitās par ieviestajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem un to rezultātā sasniegtajiem enerģijas ietaupījumiem.

Pirmā perioda noteiktais mērķis pašvaldībām bija uzkrāt ietaupījumu 150 GWh jeb 1,5% no Latvijai noteiktā kumulatīvā enerģijas ietaupījuma mērķa. Pēc Biroja apkopotās informācijas pašvaldību sasniegtais kumulatīvais enerģijas ietaupījums 1.periodā ir 39,7 GWh jeb tikai 0,26% no kopējā mērķa.

Pašvaldību energopārvaldības sistēmu ieviešanas rezultātā identificēto pasākumu īstenošana 2020.gadā kopā devusi enerģijas ietaupījumus 7,447 GWh apmērā. Pašvaldībās energoefektivitāti paaugstinoši pasākumi visvairāk tikuši ieviesti kategorijā “Ēkas” (4,879 GWh), kam seko “Apgaismojums” (1,600 GWh), “Citi” (0,896 GWh) un “Iekārtas” (0,072 GWh). Savukārt valsts iestāžu ziņotie enerģijas ietaupījumi 2020. gadā lielākoties sasniegti, uzlabojot iekārtu energoefektivitāti (0,224 GWh).

Energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi un to ietaupījums valsts iestādēs un pašvaldībās:

Nr. p.k.	Pasākums	Jauns enerģijas ietaupījums 2019.gadā, GWh	Jauns enerģijas ietaupījums 2020.gadā, GWh
1.	Valsts iestāžu energopārvaldības sistēmu ieviešanas rezultātā konstatēto pasākumu īstenošana	2,069	0,252
2.	Pašvaldību energopārvaldības sistēmu ieviešanas rezultātā konstatēto pasākumu īstenošana	7,818	7,447
KOPĀ:		9,887	7,699

Avots: Biroja dati

Salīdzinot pārskata periodā paziņotos publiskās pārvaldes enerģijas ietaupījumus ar iepriekšējo kalendāro gadu, Birojs secina, ka publiskai pārvaldei ir augsts enerģijas ietaupījuma potenciāls.

Energoefektivitātes pienākuma shēma

Energoefektivitātes pienākumu shēmas (turpmāk – EPS) uzraudzības ietvaros Birojs pārskata periodā sagatavoja pirmā saistību perioda izvērtējumu, kur ir vērtēta EPS atbildīgo pušu pienākuma izpilde.

Visas 14 EPS atbildīgās puses iesniedza sākotnējos energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu plānus. EPS atbildīgās puses ir iesniegušas zvērināta revidenta apliecinājumus un precizēja energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu plānus.

Ikgadējos pārskatus par 2020.gadā īstenotajiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem pārskata periodā iesniegušas visas 14 EPS atbildīgās puses. Kopējais EPS atbildīgo pušu ziņotais enerģijas ietaupījums, ņemot vērā energoefektivitātes pasākumu enerģijas ietaupījumu kumulāciju periodā līdz 2020. gadam, veido 1 215,86 GWh.

EPS atbildīgās puses, lielākoties, savu pienākumu izpildījušas, nodrošinot galalietotāju informēšanu, kā arī nelielu daļu no kopējā sasniegtā enerģijas ietaupījuma sasniedzot ar tādiem energoefektivitātes uzlabošanas pasākumiem pie galalietotājiem, kā apgaismojuma modernizācija un iekārtu nomaiņa un uzstādīšana.

Valsts ēku saraksts

Birojs katru gadu sagatavo un Biroja tīmekļvietnē publicē valsts institūciju īpašumā, valdījumā un lietošanā esošo ēku sarakstu (turpmāk – valsts ēku saraksts)⁴.

Pārskata periodā valsts ēku sarakstā ir uzskaitītas 750 centrālās valdības ēkas ar kopējo platību 1 560 732 m². Renovācija ir veikta 28 ēkām ar kopējo platību 106 683 m² (kas sastāda ap 7% no kopējās platības). Līdz ar to 2020.gada 3% renovācijas mērķis ir izpildīts ar pārpalikumu, kurš nosegs arī 2022.gada renovācijas mērķi 46 822 m² apmērā.

⁴ <https://www.bvkb.gov.lv/lv/media/1961/download>

Energoefektivitātes monitoringa sistēma

Lai nodrošinātu energoefektivitātes monitoringa sistēmas pilnveidošanu un efektīvāku izmantošanu, Birojs:

- ✓ Ekonomikas ministrijai ir sniedzis priekšlikumus par normatīvo aktu pilnveidi – likums, Ministru kabineta noteikumi par energoefektivitātes monitoringa sistēmu, par ēku energosertifikāciju;

- ✓ aktīvi komunicē ar energoefektivitātes monitoringa sistēmas subjektiem un energoefektivitātes politikas īstenošanā iesaistītajiem partneriem - politikas veidotājiem, sertificētājiem, uzņēmumu energoauditoriem, pētniekiem.

8. Transporta enerģijas nosacījumu kontrole, valsts naftas rezerves un ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves administrēšana

Mērķis: *Nodrošināt Latvijas Republiku ar valsts naftas produktu drošības rezervēm. Izveidot degvielas tirgus kvalitātes uzraudzības sistēmu.*

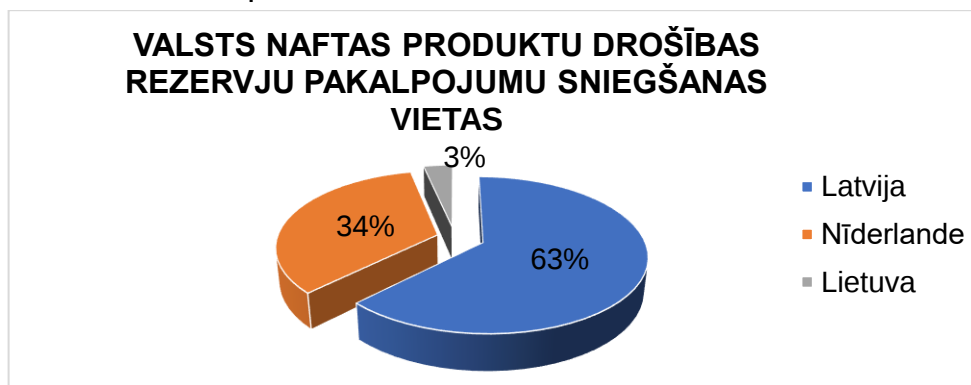
Esošās situācijas apraksts:

Birojs īsteno šādas funkcijas:

- ✓ īsteno Centrālās krājumu uzturēšanas struktūras funkcijas;
- ✓ administrē valsts nodevu par naftas produktu drošības rezervju uzturēšanu;
- ✓ nodrošina degvielas tirgus kvalitātes uzraudzību;
- ✓ izsniedz licences ogļūdeņražu meklēšanai, ogļūdeņražu ieguvei un izpētei, un uzrauga licencēs noteikto nosacījumu izpildi;
- ✓ veic ogļūdeņražu meklēšanas un ogļūdeņražu izpētes un ieguves darbu administratīvo pārraudzību.

8.1. Valsts naftas produktu drošības rezerves

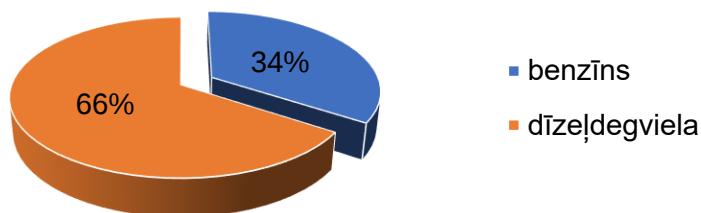
2021.gadā valsts naftas produktu drošības rezervju pakalpojumus sniedza 8 komersanti, uzglabājot valsts naftas produktu drošības rezerves Latvijas Republikā, Lietuvas Republikā un Nīderlandes Karalistē.

Avots: Biroja dati

Kopējais valsts naftas produktu drošības rezervju apjoms bija 352 700 tonnas (benzīns – 121 000 tonnas un dīzeļdegviela – 231 700 tonnas).

VALSTS NAFTAS PRODUKTU DROŠĪBAS REZERVJU SADALĪJUMS (%)

Avots: Biroja dati

Lai nodrošinātu valsts naftas produktu drošības rezervju uzraudzību, Birojs 2021.gadā ir veicis 29 pārbaudes pie komersantiem, kas sniedz valsts naftas produktu drošības rezervju pakalpojumus, ar mērķi pārbaudīt, vai komersanti uzglabā nepieciešamo naftas produktu drošības rezervju apjomu saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem. Pārskata periodā pirmo reizi Birojs pārbaudīja ne tikai valsts naftas produktu drošības rezervju apjoma pārbaudi, bet arī īstenoja kvalitātes kontroles funkciju. Pārbaužu ietvaros netika konstatētas neatbilstības.

Vienlaikus kā Latvijas Republikas kompetentā iestāde, Birojs ir apstiprinājis 2 pieteikumus par naftas produktu drošības rezervju uzglabāšanu Latvijas Republikas teritorijā citai Eiropas Savienības dalībvalstij, kas ir par 4 pieteikumiem mazāk nekā 2020.gadā.

Savukārt, lai nodrošinātu valsts naftas produktu drošības rezervju pakalpojumu sniegšanu 2022.gadā, Birojs īstenoja sarunu procedūru "Drošības rezervju pakalpojuma sniegšana valsts (Latvijas Republikas) naftas produktu rezervju izveidei". Sarunu procedūras rezultātā Birojs ir noslēdzis Vispārējo vienošanos un līgumus ar 11 komersantiem par valsts naftas produktu drošības rezervju pakalpojumu sniegšanu no 2022.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.decembrim par 304 400 tonnām naftas produktu. Salīdzinot ar 2020.gadā īstenoto sarunu procedūru un noslēgto Vispārīgo vienošanos un līgumiem, tad 2021.gadā Birojs noslēdza par 3 līgumiem vairāk un ar komersantiem, kuri līdz šim nav piedalījušies valsts naftas produktu drošības rezervju pakalpojumu sniegšanā.

2021.gadā tika organizēts iepirkums valsts naftas produktu drošības rezervju uzglabāšanai 2022.gadā. Salīdzinot ar 2021.gadu, 2022.gadā naftas produktu drošības rezerves tiek uzglabātas Zviedrijas Karalistē (13%) un vairs neglabājas Nīderlandes Karalistē. Papildus tam par 18% pieauga Latvijas Republikā uzglabātais valsts naftas produktu drošības rezervju apjoms, tas ir, no 63% 2021.gadā līdz 81% 2022.gadā.

8.2. Degvielas kvalitātes monitorings

2021.gadā Birojs organizēja ikgadējo degvielas kvalitātes monitoringu, ievērojot standartā LVS EN 14274:2013 "Automobiļu degvielas. Benzīna un dīzeļdegvielas kvalitātes novērtēšana. Degvielas kvalitātes monitoringa sistēma (FQMS)" ietvertās prasības. Pārskata periodā tika noņemts un testēts 301 degvielas paraugs (nodrošinot degvielas marku proporcionalitāti, teritoriālo

pārklājumu un sezonālītātes ievērošanu), lai nodrošinātu degvielas tirgus uzraudzības monitoringu atbilstoši attiecīgajiem standartiem un Eiropas Savienības prasībām. No testētajiem paraugiem 170 paraugi bija benzīna (95., 98.markas benzīns) un 131 paraugs – dīzeļdegviela, atbilstoši ziemas sezonā – 140 paraugi un vasaras sezonā – 161 paraugs.

	2020	2021
Pārbaudīto objektu skaits	48	108
Paraugu skaits Benzīns (95,98.markas)	81	170
Paraugu skaits (Dīzeļdegviela)	48	131
Neatbilstības	3	0

Avots: Biroja dati

Tikai 2% no noņemtajiem un testētajiem degvielas paraugiem bija neatbilstoši normatīvo aktu prasībām. Attiecīgi arī 2020.gadā konstatētās neatbilstības bija 2,3% no testētajiem degvielas paraugiem. Biroja ieskatā minētais ļauj secināt, ka Latvijas tirgū tiek piedāvāta atbilstoša degviela.

Papildus Birojs sagatavoja un 2021.gadā iesniedza Eiropas Komisijai ikgadējo Latvijas Republikas degvielas kvalitātes monitoringa ziņojumu, kas pieejams Eiropas Vides aģentūras tīmekļvietnē.

8.3. Oglūdeņražu meklēšana un ogļūdeņražu izpēte un ieguve

Pārskata periodā Birojs, ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos pienākumus par ogļūdeņražu meklēšanas un ogļūdeņražu izpētes un ieguves licencēšanu un administratīvo pārraudzību, piedalījies Valsts vides dienesta organizētajā pārbaudē pie komersanta, kam izsniegta ogļūdeņražu izpētes un ieguves licence un kurš pārskata periodā ieguva ogļūdeņražus komercieguvē.

Latvijā ir izsniegtas 2 licences ogļūdeņražu izpētei un ieguvei jūrā, kā arī 4 licences ogļūdeņražu izpētei un ieguvei uz sauszemes.

Lai efektīvizētu naftas produktu kontroles un uzraudzības funkcijas veikšanu, Birojs Ekonomikas ministrijai sniedza priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidei – Transporta enerģijas likumprojekts, likumprojekts “Grozījumi likumā “Par atbilstības novērtēšanu”, likumprojekts klimata pārmaiņu politikā; Ministru kabineta noteikumu projekts “Noteikumi par patērētāju informēšanu par transporta enerģijas veidu, sastāvu, īpašībām un salīdzināmajām cenām”, Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2017.gada 4.aprīļa noteikumos Nr.199 “Noteikumi par dabasgāzes apriti un akcīzes nodokļa piemērošanas kārtību”, Ministru kabineta noteikumu projekts “Noteikumi par līdzdalības mehānismu, transporta enerģijas aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju intensitātes samazināšanu un vispārīgo ziņošanu”, Ministru kabineta noteikumu projekts “Ogļūdeņražu meklēšanas, izpētes un ieguves noteikumi”, Ministru kabineta noteikumu projekts “Par biodegvielu un biokurināmā ilgtspējas un siltumnīcefekta gāzu ietaupījumu kritērijiem”, Ministru kabineta noteikumu projekts “Noteikumi par transporta enerģijas kvalitātes prasībām, atbilstības novērtēšanu un tirgus uzraudzību un patērētājiem sniedzamo informāciju”, Ministru kabineta noteikumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2021.gada 12.aprīļa noteikumos Nr.286 “Kārtība, kādā komersanti nodrošina un sniedz drošības rezervju izveidei noteiktā apjomā”.

8.4. De minimis komercdarbības atbalsta piešķiršana

Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" pārejas noteikumu 126.punktu Birojs no 2021.gada 1.janvāra administrē *de minimis* atbalsta piešķiršanu, ievērojot Komisijas 2013.gada 18.decembra regulu (ES) Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam.

Pārskata periodā Birojs atbilstoši saņemtajiem 3 komersantu iesniegumiem pieņēma 11 lēmumus par *de minimis* atbalstu dabasgāzei (kā transporta degvielai) piešķiršanu akcīzes nodokļa samazinājuma veidā. Pārskata periodā *de minimis* komercdarbības atbalsts dabasgāzei (kā transporta degvielai) akcīzes nodokļa likmes samazinājuma veidā ir piešķirts 146 376,50 *euro* apmērā.

Saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" 15.¹ panta pirmās daļas 3. punktā noteikto un 2017.gada 4.aprīļa noteikumiem Nr.199 "Noteikumi par dabasgāzes apriti un akcīzes nodokļa piemērošanas kārtību" 2021.gadā Birojs sagatavoja 65 atzinumus, no kuriem 12 bija negatīvi, par komersantu iesniegumiem akcīzes nodokļa samazinātās likmes dabasgāzei, kas izmantota ražošanas procesā, saņemšanai. Lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu pieņem Lauku atbalsta dienests.

9. Enerģētikas informācijas sistēmu uzturēšana, pilnveidošana un attīstība

Mērķis: *Pilnveidot informāciju sistēmas, samazinot administratīvo slogu un nodrošinot ērtu enerģētikas funkciju izpildi digitālajā vidē.*

Esošās situācijas apraksts:

Kopš 2020.gada 1.janvāra Birojam no Ekonomikas ministrijas tika nodotas enerģētikas jomas uzraudzības un kontroles funkcijas. Kā daļa no funkcijas realizācijas instrumentiem tika pārņemtas arī informācijas sistēmas – ALDIS, Elektroenerģijas obligātā iepirkuma uzraudzības informācijas sistēma (turpmāk – ENER), Naftas produktu informācijas sistēma (turpmāk – NAPRO).

2021.gadā tika realizēta energoresursu informācijas sistēmas (ERIS) izstrādes 1.kārta, izveidojot sistēmā energoefektivitātes moduli, kas nodrošina komersantiem un valsts un pašvaldību iestādēm digitāli iesniegt strukturētus datus par energoefektivitāti.

Gada nogalē tika izstrādāta nepieciešamā dokumentācija turpmākajai sistēmas attīstībai ERAF projekta "Ekonomikas ministrijas resora administratīvā procesa digitālā transformācija" ietvaros un uzsākta projekta realizācija. Projekta pirmajā laidienā plānots izstrādāt informācijas sistēmas Transporta enerģijas tirgus un Valsts naftas produktu drošības rezervju administrēšanas moduļus, kas pēc projekta realizācijas ļaus atteikties no NAPRO. Projekta otrajā laidienā – pilnveidot energoefektivitātes moduli, izveidot Valsts atbalsta obligātā iepirkuma komponentes samazinājuma uzraudzības kontroles mehānismu ERIS sistēmā, kā arī veikt elektronisko pakalpojumu izstrādi un darbināšanu ERIS.

ALDIS savu darbību sāka 2021.gada 1.septembrī, atbilstoši MK noteikumiem Nr.345.

ENER tika pilnveidota, nodrošinot tās darbības atbilstību spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī dodot iespēju komersantiem iesniegt elektrostaciju gada pārskatus pilnībā elektroniskā veidā.

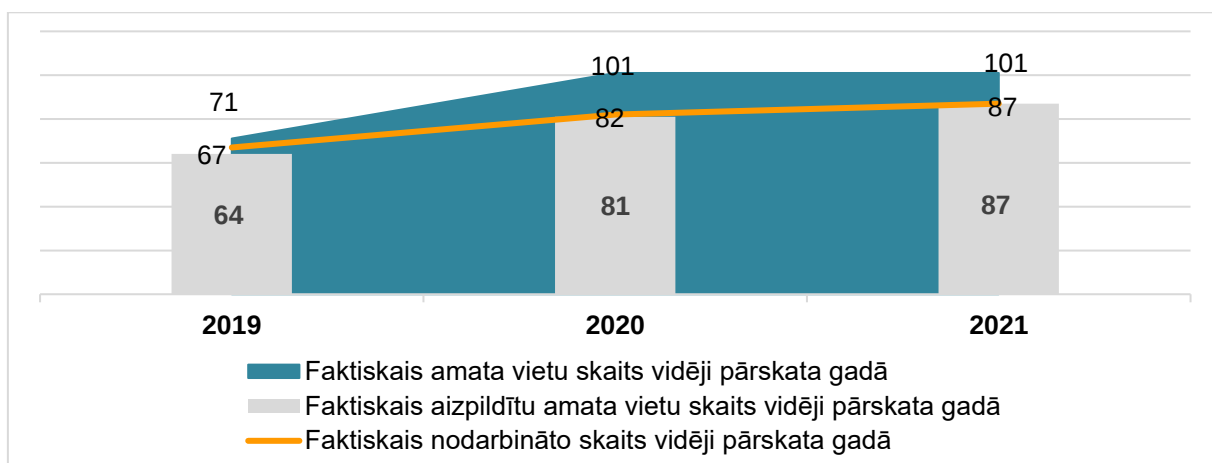
Lai nodrošinātu energoresursu sistēmu drošību un pieejamību, tās tika migrētas uz Latvijas valsts radio un televīzijas centra datu centru.

III. Personāls un finanšu resursi

Biroja struktūra, cilvēkresursi un atbalsta funkcija

2021.gadā Birojā apstiprinātais amata vietu skaits ir 101, no tām 99 amata vietas ir pastāvīgas un 2* ir izveidotas uz ERAF projekta “Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība (1.kārta un 2.kārta)” īstenošanas laiku (tajā skaitā 67 ierēdņu amata vietas un 32+2* darbinieku amata vietas). Pārskata periodā Biroja funkcijas ir veikuši vidēji 87 darbinieki.

Biroja vidējais amata vietu skaits un vidējais nodarbināto skaits 2019., 2020. un 2021.gadā:

Avots: Biroja dati

2021.gadā Biroja kolektīvam pievienojušies 17 nodarbinātie, no kuriem 10 ir valsts civildienesta ierēdņi un 7 ir darbinieki. Nodarbinātie amatā tika iecelti pārcelšanas un amatu konkursu kārtībā, rūpīgā atlasē izvērtējot viņu kvalifikācijas atbilstību, darba pieredzi un izglītību.

Pārskata gadā ar Biroju darba tiesiskās attiecības pārtrauca 13 nodarbinātie, pamatojoties uz nodarbinātā un darba devēja savstarpējo vienošanos vai uzteikumu.

Biroja personāla mainības rādītāji 2019., 2020. un 2021.gadā:

Rādītājs	Skaits sadalījumā pa gadiem		
	2019	2020	2021
Nodarbināto skaits, ar kuriem pārtrauktas darba tiesiskās/ civildienesta attiecības	11	10	13
Nodarbināto skaits, ar kuriem nodibinātas darba tiesiskās/ civildienesta attiecības	17	29	17
Personāla rotācijas koeficients*	0,44	0,48	0,35
Personāla aiziešanas koeficients**	0,17	0,12	0,15

Avots: IS “Horizon”; Biroja dati

* personāla rotācijas koeficients = (pieņemto skaits + atbrīvoto skaits)/faktiski nodarbināto vidējais skaits (norāda par cik % iestādē ir nomainījis personāls);

** personāla aiziešanas koeficients = atbrīvoto skaits/faktiski nodarbināto vidējo skaitu (norāda cik % no nodarbinātajiem ir pārtraukuši darba tiesiskās/civildienesta attiecības).

2021.gadā uz vakantajām amata vietām Birojs izsludināja 64 atlases

konkursus, no tiem 46 noslēdzās bez rezultāta. 2021.gada nogalē Birojā vakantas bija 11 amata vietas.

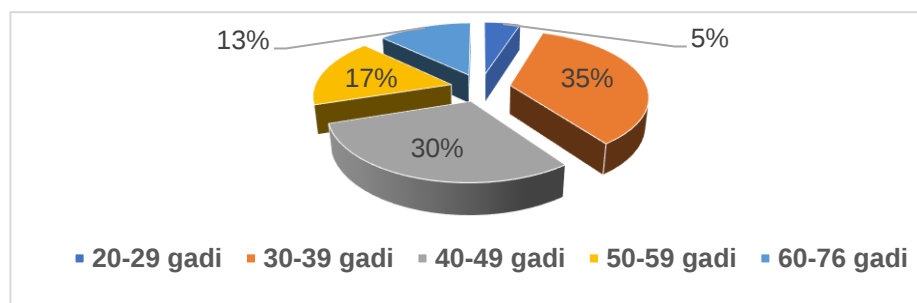
Birojā izsludinātie amata konkursi 2019., 2020. un 2021.gadā:

Rādītājs	Skaitis sadalījumā pa gadiem		
	2019	2020	2021
Uz vakantajām amata vietām izsludinātie konkursi	25	75	64
Saņemto amata konkursa pretendentu pieteikumu skaits	117	251	160
Pieteikumu skaits vidēji uz 1 amata konkursu	4,7	3	2,5

Avots: Biroja dati

Personāla demogrāfiskais sadalījums, vecuma raksturojums un kvalifikācija

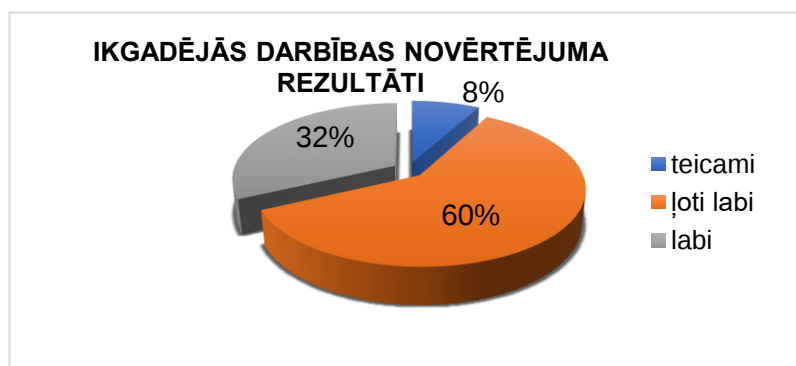
No visiem Birojā strādājošiem 96% darbinieku ir augstākā akadēmiskā vai profesionālā izglītība, tai skaitā 36% ir ieguvuši maģistra grādu un 60% ir ieguvuši bakalaura grādu, bet 4% nodarbināto ir cita līmeņa izglītība. Pārskata gadā no visiem Birojā nodarbinātajiem 34% ir vīrieši un 66% – sievietes. Biroja personāla vidējais vecums ir 44 gadi. Lielākā daļa nodarbināto ir vecuma grupā no 30 līdz 49 gadiem.

Nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām

Avots: Biroja dati

Ikgadējās darba izpildes un tās rezultātu novērtējums par 2021.gadu apstiprina, ka Birojā strādā profesionāli darbinieki ar atbilstošām kompetencēm.

Ikgadējās darbības novērtējuma rezultāti

Avots: Biroja dati

Par profesionālu, godprātīgu un pašizliedzīgu darbu, nozīmīgu personisko ieguldījumu Biroja attīstībā un mērķu sasniegšanā 2021.gadā Ekonomikas ministrija ir apbalvojusi trīs Biroja nodarbinātos un Birojs – 14 nodarbinātos.

2021.gadā apstiprināto finanšu līdzekļu ietvaros Birojs nodrošināja nodarbināto kvalifikācijas celšanu saskaņā ar noteiktajām mācību vajadzībām, izmantojot iekšējos resursus, Valsts administrācijas skolas, Valsts kancelejas kā arī citu mācību institūciju piedāvātās iespējas. Biroja nodarbinātajiem tika nodrošināta kvalifikācijas celšana būvniecības uzraudzības jomā, juridiskajos un komunikācijas jautājumos, vadības prasmēs un citas apmācības, kas ir tieši saistītas ar tiešo darba pienākumu veikšanu.

Biroja valsts budžeta programmu daļa

Biroja darbības nodrošināšanai saskaņā ar likumu "Par valsts budžetu 2021.gadam" tika piešķirts finansējums sekojošās programmās/apakšprogrammās:

- 20.00.00 "Būvniecība" 2 398 202 *euro*;
- 29.01.00 "Naftas produktu rezervju uzturēšana" 28 109 506 *euro*;
- 29.02.00 "Elektroenerģijas lietotāju atbalsts" 31 576 857 *euro*;
- 29.06.00 "Enerģētikas jautājumu administrēšana" 925 645 *euro*.

Atbilstoši likumam „Par valsts budžetu 2022.gadam” Biroja budžets **2022.gadā** veidos:

2 710 807 *euro* programmā 20.00.00 "Būvniecība", tai skaitā:

- ✓ 42 090 *euro* – ieņēmumi no maksas pakalpojumiem;
- ✓ 99 966 *euro* – ikgadējais transfers no Aizsardzības ministrijas Būvniecības likumā noteikto funkciju veikšanai.

67 207 950 *euro* programmā 29.00.00 "Enerģētikas politikas ieviešana", tai skaitā:

- ✓ 29 516 840 *euro* apakšprogrammā 29.01.00 "Naftas produktu rezervju uzturēšana";
- ✓ 36 464 920 *euro* apakšprogrammā 29.02.00 "Elektroenerģijas lietotāju atbalsts";
- ✓ 1 226 190 *euro* apakšprogrammā 29.06.00 "Enerģētikas jautājumu administrēšana".

Būvniecības valsts kontroles biroja budžets

- ✓ 28 109 506 *euro* apakšprogrammā 29.01.00 "Naftas produktu rezervju uzturēšana";
- ✓ 31 576 857 *euro* apakšprogrammā 29.02.00 "Elektroenerģijas lietotāju atbalsts";
- ✓ 925 645 *euro* apakšprogrammā 29.06.00 "Enerģētikas jautājumu administrēšana".

Būvniecības valsts kontroles biroja budžets:

Nr.p. k.	Finansiālie rādītāji	2020.gadā (faktiskā izpilde)					2021. gadā											
							apstiprināts likumā					faktiskā izpilde						
		20.00.00	29.02.00	29.06.00	99.00.00	KOPĀ	20.00.00	29.01.00	29.02.00	29.06.00	KOPĀ	20.00.00	29.01.00	29.02.00	29.05.00	29.06.00	97.00.00	KOPĀ
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	2 492 383	8 666 797	850 919	259 957	12 270 056	2 398 202	28 109 506	31 576 857	925 645	63 010 210	2 636 334	16 362 776	12 076 919	345	836 624	33 933	31 946 931
1.1.	dotācijas	2 354 394	8 666 797	850 919	259 957	12 132 067	2 256 146	28 109 506	31 576 857	925 645	62 868 154	2 498 705	16 362 776	12 076 919	345	836 624	33 933	31 809 302
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	38 137				38 137	42 090				42 090	38 277						38 277
1.3.	transferti	99 852				99 852	99 966				99 966	99 352						99 352
2.	Izdevumi (kopā)	2 461 957	8 666 797	850 919	259 957	12 239 630	2 398 202	28 109 506	31 576 857	925 645	63 010 210	2 626 765	16 362 776	12 076 919	345	836 624	33 933	31 937 362
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 080 254	8 666 797	672 563	0	11 419 614	2 326 862	28 109 506	31 576 857	925 645	62 938 870	2 085 702	16 362 776	12 004 996	345	774 845	33 933	31 262 597
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 080 254		672 533		2 752 787	2 326 862	28 109 506		925 645	31 362 013	2 085 702	16 362 776	102 649	345	774 845	33 933	19 360 250
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti		8 666 797	30		8 666 827			31 576 857		31 576 857			11 902 347				11 902 347
2.1.3.	uzturēšanas izdevumu transferti					0					0							0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	381 703		178 356	259 957	820 016	71 340				71 340	541 063		71 923		61 779		674 765

IV. Komunikācija ar sabiedrību

Pasākumi

Neskatoties uz COVID-19 pandēmiju, Birojs 2021.gadā, līdzīgi kā iepriekšējos gados, aktīvi organizējis pasākumus – kopumā pārskata periodā notikuši 13 pašu rīkoti informatīvie semināri/ vebināri⁵: 3 saistībā ar būvdarbu kontroli, 2 – būvju ekspluatācijas uzraudzību, 1 – būvspeciālistu sertificēšanu. Rīkotas 2 būvvalžu sanāksmes un 5 informatīvie pasākumi enerģētikas politikas uzraudzības jomā.

Papildus tam īstenots viens nestandarta formāta pasākums - “prāta vētra” BIS turpmākai attīstībai. Pasākuma mērķis bija iegūt jaunas idejas tam, kā BIS var palīdzēt, lai atvieglotu investīciju plānošanas, ēku būvniecības un to ekspluatācijas procesu. Pasākumā piedalījās 49 dalībnieki, tostarp nekustamā īpašuma pasūtītāji, attīstītāji, projektētāji, būvuzņēmēji, apsaimniekotāji u.c.

Biroja pārstāvji piedalījās arī sadarbības partneru organizētās aktivitātēs. Janvārī Biroja direktore uzstājās Rīgas enerģētikas aģentūras rīkotā starptautiskā tiešsaistes seminārā “Aprites ekonomika būvniecības sektorā”, prezentējot BIS un pārrunājot aktualitātes būvmateriālu aprites jomā, bet februārī Energoresursu kontroles departamenta eksperti piedalījās Ekonomikas ministrijas vebinārā “Publiskas ēkas uzturēšana pēc atjaunošanas. II daļa. Pieredze. Ventilācija. Monitorings. Drošība”, stāstot par publiskā sektora lomu energoefektivitātes veicināšanā. Marta beigās Biroja direktore pārstāvēja iestādi starptautiskā Latvijas Būvinženieru savienības un Latvijas Būvnieku asociācijas rīkotā tiešsaistes konferencē “Inovatīvas tehnoloģijas un kompetence būvniecībā” vairāk nekā 500 tiešsaistes klausītājiem. Jūnijā notika ALTUM organizēta diskusija par gaisa kvalitātes nozīmi publiskās vietās, kurā direktore prezentēja Biroja veiktos gaisa kvalitātes mērījumus un to sasaisti ar ēku energoefektivitāti. Pirmā pusgada beigās notika arī Latvijas Būvuzņēmēju partnerības rīkota diskusija “Kurp tālāk? Kā mazināt “ēnas” vidējos un mazajos būvniecības nozares uzņēmumos?”.

Lietuvas Enerģētikas ministrija rīkoja vebināru “Energy efficiency measures: the key role on the implementation of National energy and climate change action plan for 2021-2030” (“Energoefektivitātes pasākumi: pamats Nacionālā enerģētikas un klimata pārmaiņu rīcības plāna 2021.-2030.gadam īstenošanai), kurā Energoefektivitātes kontroles nodaļas vadītāja uzstājās ar prezentāciju “Energy efficiency monitoring system in Latvia”.

Ārlietu ministrijas atbalstītā granta projekta “Uzbekistānas Republikas apdzīvoto vietu ģenerālplānu publicēšanas un publiskās apspriešanas portāla prototipa izstrāde” ietvaros Birojā viesojās Uzbekistānas delegācija. Viesošanās mērķis bija uzzināt plašāk par Biroja paveikto būvniecības procesa digitalizācijā, kā arī iepazīties ar iestādes kompetenci ēku būvniecības un ekspluatācijas uzraudzībā. Paralēli norisinājās biznesa konference “Būvniecība un arhitektūra

⁵ Papildu ārpakalpojumā nodrošinātajiem informatīvajiem vebināriem par BIS funkcionalitāti un iniciatīvas “Konsultē vispirms” ietvaros organizētajiem vebināriem

2022”, kurā eksperti diskutēja par Covid-19 ietekmi uz nozari, augošajām būvniecības izmaksām un to ietekmi uz mājokļu pieejamību. Pasākumā Biroja pārstāvēja Būvniecības kontroles departamenta direktors, uzstājoties ar lekciju “Plānotie BIS funkcionalitātes uzlabojumi saistībā ar būvju tehnisko apsekošanu un riska līmeņa noteikšanu”. Novembrī Biroja pārstāvji tiešsaistē piedalījās “Baltijas būvniecības forumā 2021”, kurā tikās ar būvniecības uzraudzības iestāžu pārstāvjiem no Lietuvas un Igaunijas, bet decembrī Būvdarbu kontroles nodaļas būvinspektore piedalījās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas organizētā vebinārā iepirkumu speciālistiem, informējot par būvdarbu kontrolē vērtējamajiem parametriem. Gada pēdējā mēnesī Biroja pārstāvji tika aicināti uz diskusijām – decembrī Biroja direktore piedalījās biedrības “Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS” rīkotā diskusijā, analizējot būvspeciālistu aptaujas rezultātus, bet Energoresursu kontroles departamenta pārstāvji – Vides investīciju fonda organizētā apaļā galda diskusijā “Privātā finansējuma piesaiste ilgtspējīgas energoefektivitātes finansēšanai – Publiskajam sektoram jārada piemērs.”

Tāpat Biroja pārstāvji piedalījās Eiropas Būvniecības kontroles konsorcijs (Consortium of European Building Control - CEBC) darba sanāsmēs un vairākos Ekonomikas ministrijas kampaņas “Dzīvo siltāk” informatīvajos pasākumos.

Ārējā komunikācija

2021. gadā, līdzīgi kā iepriekš, Biroja ārējā komunikācijā pieaugošu lomu ieņēma sociālie tīkli – arvien straujāk augoši tiešsaistes mediji, kuros galvenokārt tiek pasniegta kompakta, saturiski un vizuāli viegli uztverama informācija. To apliecina arī statistika par veiktajām ārējās komunikācijas aktivitātēm:

✓ Komunikācija sociālajos tīklos

Biroja sociālo tīklu kontos (*FaceBook, Twitter, YouTube, LinkedIn*) 2021.gadā veikti 478 ieraksti. Aktīvākā komunikācija notikusi *Facebook*, kur, ņemot vērā lielo sekotāju skaitu, publicēti 252 ieraksti. Biroja sociālo tīklu profilu sekotāju skaits pastāvīgi aug, 2021.gada beigās sasniedzot 3840 cilvēkus.

✓ Tīmekļvietne

Biroja tīmekļvietni 2021.gadā apmeklējuši 32 163 lietotāji. Tās sadaļā “Jaunumi” tika ievietoti 69 ieraksti, savukārt sadaļā “Notikumu kalendārs” atspoguļota informācija par 37 Biroja un piesaistīto partneru organizētajiem tematiskajiem semināriem.

✓ Intervijas un masu medijiem sniegtās atbildes

Gada laikā Biroja direktore žurnālistiem sniedza 23 klātienēs intervijas. Papildu Biroja direktores sniegtajām intervijām vēl 11 gadījumos iestādes viedokli pārstāvējuši citi iestādes eksperti.

2021.gadā masu medijiem nosūtītas 62 rakstveida atbildes.

✓ Preses relīzes

Kopumā masu medijiem nosūtītas 13 preses relīzes par Biroja darbību. Vairākas no tām saistībā ar būtisku jaunumu – ieviesto ALDIS.

✓ Publikācijas specializētajos izdevumos

Žurnālam “*Arhitektūra un dizains*” sagatavots Biroja eksperta komentārs par Daugavpils Smiltenes ielas pārvada projektu, bet žurnālam “*Būvinženieris*” –

raksts par BIS funkcionalitāti Administratīvi teritoriālās reformas kontekstā, publikācija par BIS nodrošinātajām iespējām mājas un ekspluatācijas lietās, kā arī būvniecības atkritumu uzskaitē, un raksts par pērn renovētajām valsts institūciju ēkām.

✓ *Aptaujas un novērtējumi*

Lai noskaidrotu Latvijas aktīvo būvkomersantu viedokli par apmierinātību ar Biroja nodrošinātajiem BIS e-pakalpojumiem, 2021.gadā tika veikta elektroniska aptauja. Aptaujas rezultāti liecina, ka arvien vairāk pieaug e-pakalpojumu izmantošana un reģistriem elektroniski iesniegto dokumentu apjoms.

Veikta elektroniska aptauja par BIS publiskā portāla saturu būvniecības profesionāļu vidū. Šī aptauja īstenota ar mērķi uzlabot satura klāstu, pasniegšanas veidu, izkārtojumu un noformējumu tīmekļvietnē www.bis.gov.lv. Iegūtie rezultāti kalpojuši par pamatu BIS tīmekļvietnes dizaina izmaiņām esošā ERAF projekta ietvaros, kā arī būs noderīgi turpmākai satura izvietojumam vietnē.

Birojs piedalījās Vācijas Enerģētikas politikas un enerģijas tirgus sistēmu un inovāciju pētījumu institūta ISI Breslauer pētījumā, sniedzot informāciju par BIS pieejamajiem energoefektivitātes datiem un to pielietojumu. Šī pētījuma mērķis ir apzināt minēto datu publisku pieejamību visās Eiropas Savienības dalībvalstīs, tādējādi analizējot un plānojot zaļās ekonomikas aktivitātes nākotnē.

Tika veikta BIS lietotāju aptauja, kurā piedalījās 1900 respondenti. Rezultāti salīdzināti ar iepriekšējo gadu un izdarīti nozīmīgi secinājumi – piemēram, BIS lietotāju vērtējums par pieejamajiem e-pakalpojumiem 2021.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir pieaudzis, piecu ballu skalā sasniedzot 3.83 pretstatā 3.71 pērn.

Par visām Biroja organizētajām aptaujām, kā arī publiskajos novērtējumos gūtajiem panākumiem tika sagatavoti ieraksti iestādes tīmekļvietnē un/ vai sociālo tīklu profilos.

Sabiedrība

Birojs piedalījies uzraudzībā esošo nozaru organizēto konkursu žūrijas sastāvā. Īstenota pārstāvība konkursa „Energoefektīvākā ēka Latvijā 2021” un “Gada labākā būve Latvijā 2020” žūrijā. Tāpat Birojs darbojies konkursa “Ilgtspējība arhitektūrā, būvniecībā, dizainā 2021” žūrijā, pasniedzis balvas konkursa laureātiem, kā arī piedalījies “Būvindustrijas lielā balva” noslēguma ceremonijā VEF Kultūras pilī.

V. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

Lai nodrošinātu noteikto Biroja prioritāšu izpildes efektivitāti un ilgtspēju, Birojs 2022.gadam ir noteicis šādas prioritātes:

1. nodrošināt valsts naftas produktu drošības rezerves;
2. ieviest jaunu publisko ēku ekspluatācijas uzraudzības pieeju, kam pamatā ir BIS ekspluatācijas lietu riska līmeņa noteikšana;
3. sadarbībā ar Biroja struktūrvienībām un nozari sagatavot vadlīnijas būvju tehniskai apsekošanai;
4. ieviest jaunu uzraudzības pieeju, kas vērsta uz būvdarbu veicēja kvalitātes kontroles sistēmas izvērtēšanu un pilnveidošanu; īstenot sistemātisku uz procesu un risku analīzes balstītu būvdarbu kontroli (pilotprojekts kvalitātes kontroles sistēmas (KKS) analīzei objektā);
5. nodrošināt Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzfinansētu projektu "Būvniecības procesu un informācijas sistēmas attīstība 2.kārta" un "Ekonomikas ministrijas resora administratīvā procesa digitālā transformācija" īstenošanu;
6. īstenot jaunu politikas iniciatīvu "Enerģētikas politikas īstenošanas monitorings un ziņošanas sistēmas īstenošana, IKT risinājumu izstrāde";
7. izstrādāt Būvniecības valsts kontroles biroja stratēģiju nākamajam periodam (2023.-2025.gadam);
8. organizēt Eiropas būvniecības kontroles konsorcijas tikšanos Rīgā.

Direktore

S.Mjakuškina

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Būvniecības valsts kontroles biroja struktūra